

ΑΠΟΦΑΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2054/2010

«Επί της καταγγελίας, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει, της εταιρείας με την επωνυμία «E.G.L. ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ» κατά της εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, στις 10 Νοεμβρίου 2010 και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ Α' 286/22.12.99), όπως ισχύει.
2. Τις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45/09.03.1999) «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ Α' 45).
3. Τις διατάξεις του π.δ.139/2001 «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ» (ΦΕΚ Α' 121).
4. Τις διατάξεις της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Β/οικ.8311/09-05-2005 «Κώδικας Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας» (ΦΕΚ Β' 655/2005).
5. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-112729/10.5.2010 καταγγελία της εταιρείας με την επωνυμία «E.G.L. ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ» σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει.
6. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ο-41558/12.5.2010 επιστολή της ΡΑΕ προς τη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. και τη ΔΕΗ Α.Ε., προκειμένου να υποβάλουν εγγράφως στη ΡΑΕ τις απόψεις τους επί της ανωτέρω καταγγελίας εντός είκοσι ημερών από τη λήψη της επιστολής.
7. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-114363/1.6.2010 έγγραφο της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε., η οποία ζήτησε παράταση της ανωτέρω προθεσμίας μέχρι την 30η Ιουνίου 2010.
8. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-115792/17.6.2010 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. με τις απόψεις της επί της ανωτέρω καταγγελίας.

9. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-120794/2.9.2010 έγγραφο της «E.G.L. ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ» με το οποίο υπέβαλε συμπληρωματικές απόψεις.
10. Την απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθμ. 1183/7.7.2010.
11. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-118082/20.7.2010 έγγραφο της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε., με τις απόψεις της επί της ανωτέρω καταγγελίας.
12. Την απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθμ. 1316/8.9.2010.
13. Το υπ' αριθμ. πρωτ ΡΑΕ I-121954/21-9-2010 έγγραφο της «E.G.L. ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ» με το οποίο συναίνεσε στην παράταση προθεσμίας σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει.

Σκέφτηκε ως εξής:

1. Σύντομο Ιστορικό

(α) Η «E.G.L. ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ» (εφεξής η «καταγγέλλουσα» ή η «EGL») , η οποία εδρεύει στην Αθήνα και η οποία σήμερα είναι κάτοχος άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει, και δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα και σε γειτονικά Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και της Ενεργειακής Κοινότητας μέσω του Συστήματος Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 655/2005) (εφεξής ο «ΚΔΣΣΗΕ») υπέβαλε στη ΡΑΕ καταγγελία, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει, με την οποία καταγγέλλει φαινόμενα που αφορούν κυρίως στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ) και την Επίλυση αυτού και τη Διαδικασία Κατανομής των Μονάδων Παραγωγής, οι οποίες είναι συνδεδεμένες στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σύστημα) και τα οποία φαινόμενα, κατά την EGL, δημιουργούν σημαντικές και συστηματικές στρεβλώσεις της Ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που συνέβησαν κατ' εξακολούθηση κατά το έτος 2009 με ευθύνη της εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής ο «ΔΕΣΜΗΕ» ή ο «Διαχειριστής») και κατά παράβαση του ΚΔΣΣΗΕ, της Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος που του έχει χορηγηθεί, του ν. 2773/1999, όπως ισχύει και της Κοινοτικής Νομοθεσίας που αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια.

(β) Η καταγγέλλουσα στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-112729/10.5.2010 έγγραφό της παραθέτει τις παραβάσεις των υποχρεώσεων του ΔΕΣΜΗΕ, οι οποίες καθορίζονται από τις παραπάνω διατάξεις και αναλύει τις ως άνω στρεβλώσεις σε συνημμένη στην καταγγελία της τεκμηρίωση.

(γ) Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα θεωρεί ότι παραβιάζονται οι διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ, του ν. 2773/1999, όπως ισχύει, της Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος και της Κοινοτικής Νομοθεσίας και συγκεκριμένα υφίσταται παράβαση υποχρεώσεων του ΔΕΣΜΗΕ σε σχέση με: α) Την παραγωγή των Υδροηλεκτρικών Μονάδων εν γένει β) την «υποχρεωτική» παραγωγή των Υδροηλεκτρικών Μονάδων, γ) την πρόσθετη «υποχρεωτική» παραγωγή των Υδροηλεκτρικών Μονάδων, δ) το φορτίο των Αντλητικών Μονάδων του Συστήματος, ε) το φορτίο του Συστήματος εν γένει, ε) το πραγματικό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και την πραγματική λειτουργία και διαθεσιμότητα των Κατανεμόμενων Μονάδων Παραγωγής, στ) τις εκ των υστέρων Οριακές Τιμές του Συστήματος, ζ) την κάλυψη του Μεταβλητού Κόστους των Μονάδων Παραγωγής και την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών ή και λόγω λειτουργίας πέραν του Προγράμματος ΗΕΠ, η) την παροχή στοιχείων του Συστήματος στους Συμμετέχοντες, θ) τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ, ι) λοιπές προσανυξήσεις-χρεώσεις Προμηθευτών, ια) τη λειτουργία της αγοράς εν γένει και ιβ) την ανεξαρτησία του ΔΕΣΜΗΕ.

(δ) Εν όψει των ανωτέρω, η καταγγέλλουσα αιτείται:

ι) Τη διερεύνηση από τη ΡΑΕ των στρεβλώσεων της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που αναφέρονται αναλυτικά στην καταγγελία της σε σχέση με τις παραβάσεις του ΔΕΣΜΗΕ κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα και την τήρηση των διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ, καθώς και την επιβολή

στο ΔΕΣΜΗΕ διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 1 του ν. 2773/1999 και το άρθρο 6 του ΚΔΣΣΗΕ.

ii) Την αποστολή σύστασης-προειδοποίησης προς το ΔΕΣΜΗΕ για την αποφυγή των εν λόγω ή παρόμοιων παραβάσεων στο μέλλον και την κλήση του ΔΕΣΜΗΕ σε πλήρη συμμόρφωση στο μέλλον με τις διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ, της Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος, του νόμου 2773/1999 και της κοινοτικής νομοθεσίας.

iii) Τον εκ νέου υπολογισμό από τη ΡΑΕ των εκ των υστέρων Οριακών Τιμών του Συστήματος για κάθε περίοδο κατανομής των Ημερών Κατανομής του ημερολογιακού έτους 2009 βάσει ορθών και αληθών δεδομένων και στοιχείων του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας κάνοντας χρήση του ενημερωμένου αντιγράφου του λογισμικού, των κωδικών και των κωδικών του Συστήματος Διαχείρισης Πληροφοριών Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας που φυλάσσεται στη ΡΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 66 του ΚΔΣΣΗΕ κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα.

iv) Τη διερεύνηση από τη ΡΑΕ της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 3 παρ. 12 του Κανονισμού Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος του 2001 και της παραγράφου 11 της Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος, την οποία κατέχει ο ΔΕΣΜΗΕ, αναφορικά με την υποχρέωση παρακολούθησης από τον ΔΕΣΜΗΕ και αναφοράς στις αρχές των κατόχων άδειας παραγωγής και της διαδικασίας υποβολής Προσφορών Έγχυσης ή και του περιεχομένου τους κατά παράβαση του ν. 2773/1999 και του ΚΔΣΣΗΕ ή στην περίπτωση που συμπεριφέρονται κατά τρόπο που αντίκειται στους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού ή επιχειρεί να εκμεταλλευτεί ή να καταχραστεί τυχόν δεσπόζουσα θέση στην αγορά με οποιονδήποτε τρόπο.

(ε) Επί της καταγγελίας αποφασίζει η ΡΑΕ εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών. Η ΡΑΕ, δυνάμει της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει με αιτιολογημένη πράξη της, η οποία εκδίδεται πριν τη λήξη της αρχικής προθεσμίας των δύο (2) μηνών, δύναται να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία για δύο ακόμη (2) μήνες, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση των πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης.

(στ) Η ΡΑΕ προκειμένου να σχηματίσει κρίση σε σχέση με τα ζητήματα που συνιστούν το αντικείμενο της ως άνω καταγγελίας, θεώρησε αναγκαία τη συγκέντρωση περαιτέρω δεδομένων και στοιχείων και για το λόγο αυτό ζήτησε από τη ΔΕΗ και τον ΔΕΣΜΗΕ, όπως υποβάλουν στη ΡΑΕ υπόμνημα με τις απόψεις τους επί όλων των επιμέρους θεμάτων, ισχυρισμών και πραγματικών περιστατικών που αναφέρονται στο έγγραφο της καταγγελίας και αποτελούν αντικείμενό της. Στο πλαίσιο αυτό και επειδή ο ΔΕΣΜΗΕ δεν είχε υποβάλει τις απόψεις του μέχρι και τις αρχές Ιουλίου 2010, αποφασίσθηκε η παράταση της αρχικής προθεσμίας μέχρι την 11η Σεπτεμβρίου 2010 δυνάμει της υπ' αριθ. 1183/7.7.2010 Απόφασης της ΡΑΕ.

(ζ) Οι απόψεις του ΔΕΣΜΗΕ υποβλήθηκαν στη ΡΑΕ την 20η Ιουλίου 2010 και η ΡΑΕ προκειμένου να αποφανθεί επί ζητημάτων τα οποία άπτονται της λειτουργίας της Ελληνικής Αγοράς Ενέργειας, γεγονός που απαιτεί ικανό χρονικό διάστημα, ζήτησε σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999 και έλαβε τη συναίνεση της καταγγέλλουσας για παράταση της προθεσμίας απάντησης επί της καταγγελίας μέχρι τη 10η Νοεμβρίου 2010.

2. Συνθήκες στον ηλεκτρικό τομέα κατά το έτος 2009

1. Κατά το έτος 2009 στο διασυνδεδεμένο σύστημα η καθαρή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ανήλθε σε 48,4 TWh, μειούμενη κατά 6,86% σε σχέση με το 2008. Η υδροηλεκτρική παραγωγή ανήλθε σε 5 TWh, αυξημένη κατά 67% σε σχέση με το 2008. Οι εισαγωγές ανήλθαν σε 7,6 TWh, και ο εξαγωγές σε 3,2TWh. Το ισοζύγιο εισαγωγών εξαγωγών μειώθηκε κατά 22 % σε σχέση με το 2008, λόγω σημαντικής αύξησης των εξαγωγών. Τέλος, τα αντλητικά φορτία ανέρχονται περίπου σε 0,4 TWh.

3. Οργάνωση Χονδρεμπορικής Αγοράς

2. Η καταγγελία της EGL αφορά στο μεταβατικό πλαίσιο αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που ίσχυε κατά το εξεταζόμενο διάστημα, δηλαδή το έτος 2009, ήτοι κατά την περίοδο που εφαρμόζονταν οι διατάξεις του Κώδικα από την 4^η Ημέρα Αναφοράς, όπως αυτή οριζόταν στο άρθρο 320 του ΚΔΣΣΗΕ.

3. Κατά την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ, με το πέρας ισχύος των μεταβατικών διατάξεων και αναφορικά με τον προγραμματισμό λειτουργίας των μονάδων και τον υπολογισμό της Οριακής Τιμής του Συστήματος (ΟΤΣ), προβλέπονται οι εξής διαδικασίες:

- α) Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός (ΗΕΠ), ο οποίος συνίσταται στην υποχρεωτική υποβολή προσφορών έγχυσης από τις μονάδες παραγωγής για το σύνολο της ισχύος τους και τον υπολογισμό της Οριακής Τιμής του Συστήματος, με την οποία εκκαθαρίζεται το σύνολο των προσφορών έγχυσης και δηλώσεων φορτίου που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες.
- β) Κατάρτιση προγράμματος κατανομής και τροποποιήσεις αυτού κατά την Ημέρα Κατανομής, το οποίο αφορά στην πραγματική λειτουργία των μονάδων παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό φορτίο, τους περιορισμούς του Συστήματος Μεταφοράς, την παροχή επικουρικών υπηρεσιών και την πραγματική διαθεσιμότητα των μονάδων.
- γ) Μηχανισμός Διευθέτησης Αποκλίσεων, όπου υπολογίζεται η Οριακή Τιμή Αποκλίσεων, ακολουθώντας ανάλογη μεθοδολογία με αυτή του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, το πραγματικό φορτίο και τη διαθεσιμότητα των μονάδων παραγωγής. Η Οριακή Τιμή Αποκλίσεων χρησιμοποιείται για την εκκαθάριση των διαφορών μεταξύ των ενταγμένων Προσφορών Έγχυσης στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό και των πραγματοποιηθεισών κατά την Ημέρα Κατανομής και αντιστοίχως, μεταξύ των ενταγμένων Δηλώσεων Φορτίου και της πραγματικής ζήτησης ενέργειας.

4. Η ως άνω οργάνωση της αγοράς και ιδίως η επίλυση του προβλήματος του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, μέσω της εισαγωγής τεχνικών περιορισμών μονάδων και της συν-βελτιστοποίησης των αγορών ενέργειας και εφεδρείας σε 24ωρη βάση, έχει ως στόχο:

- α) Το σχηματισμό της Οριακής Τιμής του Συστήματος και της Οριακής Τιμής Αποκλίσεων, η οποία και προσεγγίζει την πραγματική αξία της ηλεκτρικής ενέργειας για κάθε Περίοδο Κατανομής, χωρίς αυτή να επηρεάζεται άμεσα από ενδεχόμενες ενέργειες του Διαχειριστή που σχετίζονται με την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος¹, και
- β) Την καλύτερη δυνατή προσέγγιση της λειτουργίας των μονάδων, που τελικά θα πραγματοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους.

5. Ωστόσο, παρά την εισαγωγή και χρήση των πραγματικών τιμών διαφόρων καθοριστικών μεγεθών, τόσο ο Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός (που ούτως ή άλλως αποτυπώνει την πρόθεση των συμμετεχόντων και τις εκτιμήσεις που αυτοί διαμορφώνουν για μεγέθη που επηρεάζουν την Οριακή Τιμή του Συστήματος), όσο και η εκ των υστέρων επίλυση της αγοράς αντιστοιχούν σε μια τυποποιημένη αποτύπωση της κατάστασης της αγοράς και δεν αντανακλούν το πλήρες σύνολο των συνθηκών που επιβάλλεται να λαμβάνει υπόψη ο Διαχειριστής στην κατάρτιση του προγράμματος κατανομής, προς διαφύλαξη της ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος. Με βάση τις διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ, πρόσθετοι τεχνικοί περιορισμοί, όπως περιορισμοί του Συστήματος, ιδιαιτερότητες του Δικτύου και η επιβεβλημένη λειτουργία μονάδων, δεν εντάσσονται στην επίλυση του προβλήματος βελτιστοποίησης. Ο στόχος των ως άνω είναι να μην καταστεί η επίλυση του ΗΕΠ ευαίσθητη σε εξισοροποιητικές ενέργειες του Διαχειριστή και να μην αλλοιωθεί η οικονομική σημασία των τιμών που υπολογίζονται.

6. Κατά τη μεταβατική περίοδο μετά από την 4^η ημέρα Αναφοράς, τα ως άνω στάδια εφαρμόζονται ως εξής:

- α) Με την επίλυση του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού υπολογίζεται ενδεικτική Οριακή Τιμή του Συστήματος.
- β) Το πρόγραμμα κατανομής καταρτίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις.
- γ) Η εφαρμογή του Μηχανισμού Αποκλίσεων αφορά μόνο την εκ των υστέρων επίλυση του προβλήματος του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, εισάγοντας τα πραγματικά δεδομένα αντί των σχετικών προσφορών και δηλώσεων για τις διαθεσιμότητες των μονάδων,

---

¹ Ως Σύστημα νοείται τόσο το σύστημα Μεταφοράς όσο και οι εγκαταστάσεις παραγωγής.

το φορτίο του Συστήματος, τις εισαγωγές και την παραγωγή ΑΠΕ. Η υπολογιζόμενη Οριακή Τιμή Αποκλίσεων εφαρμόζεται στην εκκαθάριση της συνολικής αγοράς, πολλαπλασιαζόμενη με τις πραγματικές ποσότητες που εγχύθηκαν ή απορροφήθηκαν.

7. Συνεπώς, κατά το μεταβατικό στάδιο των διατάξεων του Κώδικα, η εκ των υστέρων επίλυση συνιστά ένα υβριδικό σχήμα που καλείται να συνθέσει στοιχεία του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, που εκ της φύσεως του (αγορά προηγούμενης ημέρας) αποτυπώνει την εκτιμώμενη από τους συμμετέχοντες αξία της αγοράς, όπως αυτή διατυπώνεται μέσω των προσφορών τους και μιας αγοράς πραγματικού χρόνου, η οποία επηρεάζεται από διάφορα συμβάντα, μεταξύ των οποίων είναι και ενέργειες του Διαχειριστή, προς διασφάλιση της ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος. Στο πλαίσιο αυτό, η ταύτιση προγραμματισθεισών και πραγματικών ποσοτήτων παραγωγής είναι πρακτικά ανέφικτη και οι αποκλίσεις είναι αναμενόμενες. Ενδεχόμενη συστηματικότητα στις αποκλίσεις αυτές μπορεί να απορρέει από τη συστηματική μη ένταξη πρόσθετων τεχνικών περιορισμών, που υφίστανται όμως στην πράξη, ή, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της συστηματικότητας, να σηματοδοτεί στρατηγικές συμπεριφορές και ασυμμετρίες μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά.

8. Σχετικά με τη διαχείριση της υδροηλεκτρικής παραγωγής, που αποτελεί σημαντική ενότητα της εν λόγω καταγγελίας, αναφέρεται ότι η ΔΕΗ, ως ιδιοκτήτης των υδροηλεκτρικών μονάδων, που υποβάλλει τα σχετικά προγράμματα υποχρεωτικών νερών και προσφορών έγχυσης, ασκεί τη διαχείριση των υδατικών αποθεμάτων.

Ο Διαχειριστής υλοποιεί τα δηλωθέντα από τη ΔΕΗ προγράμματα υποχρεωτικών νερών, ανά ώρα και βαθμίδα, αλλά προβαίνει και στην αποστολή σχετικών εντολών κατανομής σε υδροηλεκτρικούς σταθμούς, σε περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια της Ημέρας Κατανομής, και για λόγους που σχετίζονται με την ασφαλή λειτουργία των σταθμών και των ταμιευτήρων, όπως η αποφυγή πλημμυρών. Έτσι, ο Διαχειριστής ασκεί, εμμέσως, μέσω αυτών των εντολών, τη διαχείριση της στάθμης των ενδιάμεσων βαθμίδων κατά την πραγματική λειτουργία των υδροηλεκτρικών σταθμών. Κατά περίπτωση, και ιδίως αναλόγως του υδρολογικού έτους, η μεταβολή των συνθηκών ως προς τις εισροές και τη διαθεσιμότητα υδάτων, ακόμα και κατά τη διάρκεια μια Ημέρας Κατανομής, μπορεί να επιβάλλει τη συνεχή παρέμβαση του Διαχειριστή και τη λήψη εκ μέρους του εξισορροπητικών μέτρων ως προς τη διαχείριση της στάθμης των ενδιάμεσων βαθμίδων των υδροηλεκτρικών σταθμών.

9. Η ως άνω δομική οργάνωση διαχείρισης των υδροηλεκτρικών, ήτοι η εμπορική διαχείριση από τον κάτοχο των αδειών υδροηλεκτρικών, η οποία αποσκοπεί στη βελτιστοποίηση του κέρδους, σε συνδυασμό και με τις υπόλοιπες δραστηριότητες του, και η ταυτόχρονη διαχείριση της στάθμης των ταμιευτήρων από τον Διαχειριστή, με σκοπό την ασφαλή λειτουργία του συστήματος και τη μακροχρόνια διαθεσιμότητα αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών, όπως η ρύθμιση, δημιουργεί σημαντικά προβλήματα ως προς τη διαχείριση των υδροηλεκτρικών σταθμών. Τα προβλήματα αυτά δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά με διατάξεις κωδίκων, οι οποίες καθορίζουν και ελέγχουν τη συμπεριφορά των συμμετεχόντων. Ειδικότερα, οι πρακτικά τυποποιημένες ενέργειες του Διαχειριστή για την αντιμετώπιση των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας των υδροηλεκτρικών σταθμών βασίζονται στη μακρόχρονη εμπειρία του, αλλά και στη φυσική του τάση, να αποφεύγει συνθήκες, οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν σημαντικά προβλήματα στην παροχή των αναγκαιών, για την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος, υπηρεσιών που προσφέρονται από τις μονάδες αυτές. Οι πρακτικές αυτές παρακολουθούνται από τον κάτοχο των άδειων υδροηλεκτρικών, ο οποίος είναι σε θέση να προσαρμόζει τις προσφορές έγχυσης του σε αυτές.

Σημειώνεται ότι οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί της χώρας μας, είναι οργανωμένοι σε συστοιχίες, όπου ο τρόπος λειτουργίας του ενός, επιβάλλει πρακτικά τον τρόπο λειτουργίας του επομένου, και συνεπώς οποιαδήποτε παρέκκλιση, ακόμα και μικρού εύρους, στη λειτουργία του πρώτου, επηρεάζει καθοριστικά και τη μεταβολή της λειτουργίας και του επομένου

10. Επίσης, σημειώνεται ότι οι δηλωθείσες ποσότητες υποχρεωτικών νερών στον ΗΕΠ εντάσσονται και στην εκ των υστέρων επίλυση (Άρθρο 326 παρ. 3^Α ΚΔΣΣΗΕ), για το υπολογισμό. Η διάταξη αυτή αφορά στη μεταβατική περίοδο, ήτοι το έτος 2009, ενώ με την εφαρμογή της 5^{ης} ημέρας αναφοράς (Άρθρο 182 παρ. 1Β ΚΔΣΣΗΕ) ισχύει ως εξής: “Για κάθε υδροηλεκτρική

μονάδα, λαμβάνεται υπόψη η μικρότερη ποσότητα ενέργειας μεταξύ της πραγματικής έγχυσης και της δηλωθείσας στην εβδομαδιαία δήλωση”.

4. Περιεχόμενο Καταγγελίας

11. Η καταγγελία της EGL εξετάζει μεγέθη της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και κυρίως τις αποκλίσεις που εμφανίζονται κατά το έτος 2009 μεταξύ:

- α) των προγραμματισθεισών ποσοτήτων παραγωγής (market outcomes) που προκύπτουν από την επίλυση των ημερησίων ή των εκ των υστέρων προγραμμάτων της αγοράς και των πραγματοποιηθεισών ποσοτήτων παραγωγής που προκύπτουν κατόπιν διαδοχικών, adhoc αναπροσαρμογών του ημερησίου προγράμματος στα δεδομένα πραγματικού χρόνου και τους περιορισμούς του συστήματος από τον Διαχειριστή του Συστήματος.
- β) των εκτιμώμενων δεδομένων (market inputs) που εισάγονται στις επιλύσεις της αγοράς και των πραγματικών τιμών τους, που προκύπτουν κυρίως εξωγενώς, λόγω της στοχαστικής τους φύσης, ή και κατόπιν ενεργειών του Διαχειριστή, όπως στην περίπτωση του φορτίου άντλησης.

12. Οι αποκλίσεις που εξετάζονται αφορούν διαδοχικά στην υποχρεωτική και συνολική παραγωγή των υδροηλεκτρικών μονάδων, στα φορτία άντλησης και συστήματος, και στην παραγωγή των διαφόρων θερμικών τεχνολογιών, ιδιαίτερος των λιγνιτικών μονάδων. Η καταγγελία εξετάζει τη συχνότητα εμφάνισης των αποκλίσεων, το ύψος τους, τη διακύμανση τους, ημερήσια (ανά ώρα κατανομής) ή ετήσια (ανά μήνα), καθώς και τη διόγκωση τους σε περιόδους ισχυρότερης, εν δυνάμει, επίδρασης τους στις τιμές. Οι αποκλίσεις εκτιμάται από την καταγγελλούσα ότι συνέτειναν στη συμπίεση των τιμών το 2009 σε επίπεδα που δεν αντανακλούν το πραγματικό κόστος ενέργειας.

4.1. Αιτίαισεις για καταχρηστική συμπεριφορά ΔΕΣΜΗΕ

13. Στην καταγγελία αναφέρεται ότι οι προαναφερθείσες αποκλίσεις συναρτώνται με παραβάσεις και μη τήρηση των διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Πιο συγκεκριμένα, αποδίδονται στον Διαχειριστή οι εξής καταχρηστικές ενέργειες :

- α) Ενσωμάτωση στο εκ των υστέρων Πρόγραμμα Αγοράς σημαντικών ποσοτήτων πλασματικής «υποχρεωτικής» παραγωγής από Υδροηλεκτρικές Μονάδες, η οποία δεν πραγματοποιήθηκε,
- β) Ενσωμάτωση στο εκ των υστέρων Πρόγραμμα Αγοράς σημαντικών πρόσθετων ποσοτήτων παραγωγής από Υδροηλεκτρικές Μονάδες με μηδενική τιμή, οι οποίες δεν εγχύθηκαν.
- γ) «Λογιστική» μείωση του συνολικού Φορτίου του Συστήματος κατά την κατάρτιση των εκ των υστέρων Προγραμμάτων Αγοράς συγκριτικά με το πραγματικό συνολικό Φορτίο του Συστήματος, τόσο κατά το Φορτίο Άντλησης όσο και κατά πρόσθετες ποσότητες.
- δ) Προβληματική διαθεσιμότητα (και δήλωση) των Μονάδων Παραγωγής χαμηλού μεταβλητού κόστους στην αγορά.

4.2. Αιτίαισεις για Επιπτώσεις Αλλοίωσης Τιμών

14. Η καταγγελία θέτει θέμα αλλοίωσης (συμπίεσης προς τα κάτω) των τιμών εκκαθάρισης της αγοράς κατά το 2009 με εκτιμώμενες συνέπειες τις εξής:

- i) Έλλειμμα στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ κατά €10.355.000 και επιπρόσθετο έλλειμμα € 141.700 στην περίπτωση που δεν καταβλήθηκε το τέλος του Ειδικού Λογαριασμού από τους Εκπροσώπους Φορτίου Άντλησης (κατά το Άρθρο 40 του ν. 2773/99, όπως ισχύει). Ζητείται να εξεταστεί εάν καταβλήθηκε το σχετικό τέλος.
- ii) Επίπτωση σε άλλους λογαριασμούς που τηρούνται από τον ΔΕΣΜΗΕ και στις σχετικές χρεώσεις των κατόχων αδειών προμήθειας.
- iii) Τίθεται θέμα νομιμοποίησης της μετακύλισης στους Προμηθευτές του κόστους που προκύπτει από ενδεχόμενες πληρωμές προσαύξησης (Άρθρο 328 παρ. 12 ΚΔΣΣΗΕ) προς

κατανεμόμενες μονάδες, πετρελαϊκές ή φυσικού αερίου χαμηλού βαθμού απόδοσης, λόγω των πολύ υψηλότερων ποσοτήτων ενέργειας που παρήγαγαν από τις προβλεπόμενες.

5. Γενικές Παρατηρήσεις επί της Καταγγελίας

15. Η εξέταση των λόγων που προκάλεσαν τις προαναφερθείσες αποκλίσεις είναι ιδιαίτερος σύνθετη. Πιθανοί λόγοι περιλαμβάνουν: αντικειμενικές τεχνικές παραμέτρους, τη διασφάλιση της ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος, τη στοχαστικότητα μεγεθών, ελλειψείς ή ασαφείς διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ, ενδεχόμενες παραλείψεις από το Διαχειριστή ως προς την έγκαιρη ανάδειξη προβλημάτων και δυσλειτουργιών ως προς τη διαχείριση υδροηλεκτρικών σταθμών, ή συνδυασμό των ανωτέρω.

16. Κατά την επαλήθευση των αριθμητικών και στατιστικών στοιχείων που παρατίθενται στην καταγγελία, διαπιστώθηκαν κάποιες αποκλίσεις, οι οποίες ωστόσο δεν αλλοιώνουν ιδιαίτερα τη συχνότητα και την ένταση των χαρακτηριστικών που επισημαίνονται.

17. Η καταγγελία παρακάμπει συχνά τεχνικές ερμηνείες φαινομένων, ακόμα και στοιχειώδεις, όπως η ταυτόχρονη επίλυση των αγορών ενέργειας και εφεδρείας, το ενδεχόμενο διαφοροποίησης των στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη στην εκ των υστέρων επίλυση του προβλήματος και αυτών που πραγματοποιούνται κατά την ημέρα κατανομής, και υιοθετεί αντί αυτών την ερμηνεία της παραβατικής ή καταχρηστικής συμπεριφοράς από τον Διαχειριστή.

18. Οι στατιστικές ενδείξεις που παρατίθενται στην καταγγελία δεν είναι επαρκείς για την εξαγωγή των συγκεκριμένων συμπερασμάτων. Εν γένει, η συστηματικότητα των χαρακτηριστικών που αναλύονται συνιστά ένδειξη αλλά όχι τεκμηρίωση πρόθεσης επηρεασμού των τιμών. Η στατιστική ανάλυση των αποκλίσεων διαφόρων μεγεθών της αγοράς σε μακροσκοπικό επίπεδο αναδεικνύει την πιθανότητα άσκησης κάποιων συμπεριφορών, αντανακλά ωστόσο, ένα πολύ περιορισμένο υποσύνολο των συνθηκών και σύνθετων λεπτομερειών που ίσχυαν στην πράξη και που ώθησαν ενδεχομένως τον Διαχειριστή στις συγκεκριμένες ενέργειες κάθε χρονική στιγμή.

19. Κατά τη εξέταση της καταγγελίας, αναλύθηκαν μεταξύ άλλων τα στοιχεία που αφορούν:

α) τον υπολογισμό των πρόσθετων εγχύσεων, πλέον των υποχρεωτικών νερών και της απαίτησης εφεδρείας, και σύγκριση τους με τα τεχνικά ελάχιστα των ΥΗΣ.

β) τη σύγκριση της ετήσιας κατανομής της υδροηλεκτρικής παραγωγής με την ιστορικά προβλεπόμενη αλλά και με έτη αυξημένης υδραυλικότητας αντίστοιχης με το 2009.

γ) τις οικονομετρικές συνιστώσες της διακύμανσης της Οριακής Τιμής του Συστήματος για την εκτίμηση των επιπτώσεων των υποχρεωτικών νερών και πιθανών υπερ-δηλώσεων τους.

20. Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει ότι, ανεξαρτήτως της αιτίας προέλευσης τους, η οποία δεν είναι εφικτό να επαληθευτεί για κάθε περίπτωση ανά Περίοδο ή Ημέρα Κατανομής, οι αυξημένες δηλωθείσες ποσότητες υποχρεωτικών εγχύσεων συγκριτικά με τις πραγματοποιηθείσες, όποτε σημειώθηκαν, είχαν ως συνέπεια τη συμπίεση των τιμών. Η επίπτωση αυτής της συμπίεσης εκτιμήθηκε μέσω οικονομετρικών μοντέλων για την Οριακή Τιμή Συστήματος. Για τις περιπτώσεις που εμφανίστηκαν αρνητικές αποκλίσεις και μόνο, η συμπίεση τιμών εκτιμήθηκε από 0 έως και 4.4 €/MWh, κατά μέσο όρο ανά ώρα και μήνα, με το μέγιστο να εμφανίζεται σε μήνες αιχμής (Ιούλιος).

21. Λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό αβεβαιότητας που διέπει κάθε οικονομετρικό μοντέλο και τα διαστήματα εμπιστοσύνης που προκύπτουν για τους συντελεστές επίδρασης των δηλώσεων υποχρεωτικών νερών, το ύψος της συμπίεσης των τιμών, όποτε προκύπτει, αν και στατιστικά σημαντικό, δεν είναι απαραίτητα οικονομικά σημαντικό.

22. Όσον αφορά στο Διαχειριστή, είναι αντιληπτό ότι λειτουργεί σε ένα πλαίσιο πολλαπλών και σύνθετων περιορισμών. Η συντηρητική προσέγγιση που εφαρμόζει κατά την πραγματική λειτουργία του Συστήματος, για την αποφυγή οποιουδήποτε κινδύνου αναφορικά με την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος, αιτιολογείται μερικώς από τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού συστήματος. Η προσέγγιση αυτή, που απορρέει σε μεγάλο βαθμό από αντικειμενικούς λόγους, θα

μπορούσε, σε συνδυασμό με ελλειπείς διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ να συντηρήσει στρατηγικές συμπεριφορές από τη δεσπόζουσα εταιρεία.

23. Ισχυρές στατιστικές ενδείξεις για συστηματικά αυξημένες δηλώσεις υποχρεωτικών νερών προέκυψαν για 3 από τις 24 ώρες κατανομής, κατά τις οποίες ωστόσο η επίπτωση τους στην τιμή είναι σημαντική.

24. Οι ελλείψεις του ΚΔΣΣΗΕ που αναδεικνύονται κατά την ανάλυση που ακολουθεί, είχαν ληφθεί υπόψη σε ρυθμιστικές διατάξεις που είτε έχουν ήδη ενσωματωθεί στον ΚΔΣΣΗΕ, είτε έχουν ανακοινωθεί προς εφαρμογή στο άμεσο μέλλον.

6. Επί των επιμέρους ισχυρισμών της καταγγελίας

6.1. Διαπίστωση Πλασματικής Υποχρεωτικής Παραγωγή ΥΗΣ.

25. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι : *Για τους μισούς μήνες του 2009, η πραγματική παραγωγή των ΥΗΣ του Συστήματος ήταν σε σημαντικό βαθμό μικρότερη ακόμα και από τη δηλωθείσα ως «υποχρεωτική» παραγωγή των μονάδων αυτών.*

26. Αναφορικά με τον ισχυρισμό περί πλασματικής υποχρεωτικής παραγωγής, επισημαίνονται τα εξής:

i) Αναφορικά με τα αριθμητικά στοιχεία, η πραγματική παραγωγή των ΥΗΣ για το 2009 ήταν κατά 3,5% μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα ως υποχρεωτική παραγωγή για όλο το έτος. Οι αρνητικές αποκλίσεις² κυμαίνονται από -1,8% έως -7,5% ανά μήνα (-3,5% για όλο το έτος) και οι θετικές αποκλίσεις από 9,2% έως 75,4% ανά μήνα (+7% για όλο το έτος). Τα ανωτέρω ποσοστά θεωρείται πιθανό ότι μεγεθύνουν το ύψος των αποκλίσεων, θετικών ή αρνητικών. Λόγω της αλληλεξάρτησης των ΥΗΣ και των διορθωτικών κινήσεων που ακολουθούν μια απόκλιση, ώστε να επιτευχθεί εντός της ημέρας η επιθυμητή τελική στάθμη ταμιευτήρων, είναι εύλογο η επίδραση μιας απόκλισης να μετακυλιέται σε επόμενες ώρες. Υπολογίζοντας τους συντελεστές συσχέτισης μεταξύ αποκλίσεων διαδοχικών ωρών, οι τιμές που προέκυψαν είναι ιδιαίτερα υψηλές, κυμαινόμενες μεταξύ 0.6 και 0.9. Η έντονη χρονική σύζευξη των αποκλίσεων συνεπάγεται τη διόγκωση των ανωτέρω ποσοστών, ιδιαίτερα εάν εξεταστούν μεμονωμένα θετικές και αρνητικές τιμές.

ii) Αναφορικά σε πιθανές τεχνικές ερμηνείες, οι αρνητικές αποκλίσεις μπορεί να απορρέουν από την ένταξη πρόσθετης υδροηλεκτρικής παραγωγής στην εκ των υστέρων επίλυση, λόγω των ακόλουθων συνθηκών:

α) Τιμολογούμενων προσφορών έγχυσης που εντάχθηκαν μεν στο τελικό Πρόγραμμα Αγοράς, ωστόσο οι αντίστοιχες ποσότητες δεν απορροφήθηκαν κατά την πραγματική λειτουργία, ενδεχομένως λόγω ταυτόχρονων αναπροσαρμογών (αυξήσεων) της θερμικής παραγωγής. Σημειώνεται ότι θερμικές μονάδες δύνανται να λειτουργούν κατόπιν εντολών κατανομής του Διαχειριστή χωρίς να έχουν ενταχθεί στα Προγράμματα Αγοράς. Επί των ως άνω επισημαίνεται ότι η ένταξη τιμολογούμενης υδροηλεκτρικής παραγωγής στα εκ των υστέρων προγράμματα αγοράς είναι εξαιρετικά περιορισμένη σε όλο το έτος. Πιο συγκεκριμένα, αντιστοιχεί στο 3.76% της ετήσιας συνολικής παραγωγής κατά το 2009 και συντελείται στο 13.7% των ωρών του έτους. Επιπλέον, η πραγματική υδροηλεκτρική παραγωγή υπερβαίνει συνολικά την παραγωγή που χρησιμοποιείται στην επίλυση του εκ των υστέρων προγράμματος κατά 1.7% και οι πρόσθετες εγχύσεις προκύπτουν κυρίως λόγω μειωμένης διαθεσιμότητας θερμικών μονάδων στον πραγματικό χρόνο. Επομένως, το υποσύνολο των πρόσθετων τιμολογούμενων εγχύσεων που δεν υλοποιήθηκαν λόγω αύξησης θερμικής παραγωγής είναι περιορισμένο και δεν θεωρείται ότι μπορεί να ερμηνεύσει ικανοποιητικά τις αρκετά υψηλές συχνότητες των αρνητικών αποκλίσεων.

β) Παροχής εφεδρείας (κυρίως δευτερεύουσας προς τα κάτω, η οποία καλείται να αντισταθμίσει πλεόνασμα παραγωγής), η δεσμευμένη ισχύς της οποίας στην εκ των υστέρων επίλυση υπερέβη τις απαιτήσεις που ανέκυψαν στην πραγματική λειτουργία.

² Ο όρος απόκλιση στο παρόν εδάφιο αναφέρεται στη διαφορά της δηλωθείσας υποχρεωτικής παραγωγής από την πραγματική παραγωγή των ΥΗΣ.

Σημειώνεται ότι η δευτερεύουσα ρύθμιση λαμβάνει χώρα σε πραγματικό χρόνο από 10sec έως 15min και επομένως οι ανάγκες που προκύπτουν υπόκεινται σε αβεβαιότητες που δεν μπορούν να προβλεφθούν από την προηγούμενη ημέρα. Επί των ως άνω επισημαίνεται ότι, αν η ερμηνεία ευσταθεί, συνιστά ένδειξη ότι δεσμεύεται στην εκ των υστέρων επίλυση περισσότερη εφεδρεία από την τελικά απαιτούμενη στην πράξη. Διαφαίνεται τότε, ότι ο Διαχειριστής υιοθετεί μια συντηρητική προσέγγιση, για λόγους ασφαλείας, η οποία είναι μερικώς αιτιολογημένη λόγω του δεσμευτικού πλαισίου στο οποίο λειτουργεί (παρωχημένες μονάδες, μειωμένη διαθεσιμότητα, γεωγραφική κατανομή τους, αιολική διείσδυση). Είναι ωστόσο αναγκαίο να γίνει αντιληπτή η οικονομική διάσταση της συντηρητικής αυτής πολιτικής, καθώς κάθε κόστος που ενδεχομένως συνεπάγεται, μετακυλιέται σε παράγοντες της αγοράς. Στο ίδιο πλαίσιο, είναι επίσης αναγκαίο να μειωθούν κατά το δυνατόν οι αβεβαιότητες που διέπουν την πραγματική λειτουργία, αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στον έλεγχο και ενδεχομένως την αναθεώρηση των καταχωρημένων χαρακτηριστικών θερμικών μονάδων, και στη στατιστική μεθοδολογία πρόβλεψης της παραγωγής ΑΠΕ. Σημειώνεται ότι τον Απρίλιο του 2009, η απαίτηση για δευτερεύουσα εφεδρεία κάτω αυξήθηκε από 50 σε 150 MW. Η ως άνω προσέγγιση του Διαχειριστή, παρότι συνεπάγεται ορισμένες επιπτώσεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, δεν συνιστά παράβαση των διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ, δεδομένου ότι δεν οριοθετείται με εξαντλητική ακρίβεια, καθώς είναι ανέφικτο, το όριο μεταξύ της απαίτησης βελτιστοποίησης του κοινωνικού οφέλους και της διασφάλισης της ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος.

iii) Σχετικά με τους στοχαστικούς λόγους ως αιτία των αρνητικών αποκλίσεων, οι συνθήκες εισροών που περιγράφονται από το Διαχειριστή και οι αντικειμενικές δυσκολίες που αυτές συνεπάγονται είναι κατανοητές, σε συνδυασμό και με τους συστηματικούς λόγους που προαναφέρθηκαν. Από μια πρόσθετη ανάλυση εισροών σε δείγμα εικοσαετίας (σύνολο 240 μηνών κατά την περίοδο 1990-2009), προκύπτει ότι ο Νοέμβριος του 2009 κατατάσσεται 30^{ος} ως προς τις εισροές, εμφανίζει ωστόσο το 3^ο υψηλότερο ποσοστό παραγωγής επί εισροών στο δείγμα. Εξίσου υψηλό ποσοστό εμφανίζει και ο Δεκέμβριος του 2009.

Επιπλέον, συγκρίνοντας τη μηνιαία κατανομή της υδροηλεκτρικής παραγωγής κατά το 2009 με την προβλεπόμενη³ από ιστορικά στοιχεία εικοσαετίας αλλά και αντίστοιχα υγρά έτη (2005-2006), προκύπτει για το 2009 αισθητή μείωση παραγωγής κατά τον Ιανουάριο, Μάρτιο και Μάιο καθώς και αισθητή αύξηση παραγωγής κατά τον Ιούλιο, Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο. Με εξαίρεση τον Ιανουάριο, που συνδέεται με αποθεματοποίηση εισροών, τα παραπάνω ευρήματα θα μπορούσαν να ερμηνευτούν ως ενδεικτικά μετατόπισης υδροηλεκτρικής παραγωγής στο 4^ο τρίμηνο του 2009, περίοδο που συμπίπτει με την αύξηση των τιμών του φυσικού αερίου. Η ερμηνεία των αυξημένων εισροών δεν κρίνεται επομένως απόλυτα επαρκής για το ύψος της υδραυλικής παραγωγής (και κατά συνέπεια των υποχρεωτικών εγχύσεων) κατά τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2009.

27. Αναφορικά με τον ισχυρισμό περί αποδοχής των υψηλών υποχρεωτικών εγχύσεων.

i) Ο ΚΔΣΣΗΕ (άρθρο 31) δεν προβλέπει δικαίωμα του Διαχειριστή να ελέγχει το περιεχόμενο των προσφορών που υποβάλλονται στην αγορά ή να εκφέρει άποψη επ' αυτού, αλλά επιβάλλει μόνο τον έλεγχο της εγκυρότητας των προσφορών με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Ο έλεγχος αυτός συντελέστηκε πλήρως, εφαρμόζοντας αυτοματοποιημένες διαδικασίες του λογισμικού που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής.

ii) Επίσης, η δυνατότητα του Διαχειριστή να εκδίδει εντολές κατανομής κατά το άρθρο 88, παρ. 2^Η ΚΔΣΣΗΕ, εμπεριέχει την υποχρέωση παροχής στοιχείων από τους κατόχους αδειών υδροηλεκτρικών μονάδων, αναφορικά με τη στάθμη των ταμιευτήρων τους (άρθρο 79 παρ. 5). Τα στοιχεία αυτά δεν εμπίπτουν στην περίπτωση των Σημαντικών Περιστατικών. Αναγνωρίζεται όμως το γεγονός ότι οι πληροφορίες αυτές, που ο Διαχειριστής λάμβανε από τη ΔΕΗ από τον Μάρτιο του 2009, όπως ο ίδιος αναφέρει, θα έπρεπε να αποτελούν αντικείμενο πληροφόρησης των

³ Το μοντέλο παλινδρόμησης για τη μηνιαία υδροηλεκτρική παραγωγή λαμβάνει υπόψη την επίδραση της ζήτησης, της υδραυλικότητας του έτους και τον επιμερισμό του σε υγρή και ξηρά περίοδο, όχι όμως και το ύψος των αποθεμάτων κατά τον προηγούμενο μήνα (ή την απόκλιση τους από τα επιθυμητά επίπεδα).

μετεχόντων στην αγορά, ιδίως κατά μια χρονιά που οι στάθμες των ταμιευτήρων επηρέαζαν σημαντικά τη διαμόρφωση του προγράμματος κατανομής.

iii) Οι αναφορές σε άρθρα του ΚΔΣΣΗΕ, που αφορούν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με εντολές κατανομής ή διαφοροποίησης από τα καταχωρημένα χαρακτηριστικά, μπορούν να ελεγχθούν ως προς την ορθότητα τους μόνο υπό την παραδοχή ότι ο Διαχειριστής δεν δύναται (λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που του παρέχονται σχετικά με τους ταμιευτήρες των υδροηλεκτρικών σταθμών) να εκδίδει εντολές κατανομής κατά τη διάρκεια της ημέρας κατανομής πέραν αυτών που εκδόθηκαν σύμφωνα με το πρόγραμμα ΗΕΠ και Κατανομής, το οποίο σύμφωνα με τα ως άνω δεν ισχύει.

iv) Οι διορθωτικές κινήσεις, που εφαρμόστηκαν για την επίτευξη επιθυμητών αποθεμάτων σε μηνιαία βάση, είναι εμφανείς στην ετήσια καμπύλη υδροηλεκτρικής παραγωγής. Ωστόσο, η επίτευξη αποθεματικών στόχων σε μηνιαία βάση, εάν και ενδεικτική για τη μακροχρόνια αποτελεσματική διαχείριση των υδάτων, δεν είναι επαρκής για να αποδείξει και αντίστοιχη αποτελεσματικότητα διαχείρισης των νερών σε εβδομαδιαία, ημερήσια ή ωριαία βάση.

Σύμφωνα με το Διαχειριστή, η αύξηση των υποχρεωτικών εγχύσεων συναρτάται άμεσα με τις αυξημένες εισροές, το ενδεχόμενο υπερχειλίσεων ή ακόμα και τη διατήρηση των αποθεμάτων σε επίπεδα που κρίνονται απαραίτητα ιδίως για την ασφαλή λειτουργία των ταμιευτήρων. Είναι γεγονός ότι ο Διαχειριστής, τουλάχιστον με την υφιστάμενη οργάνωση της αγοράς και το υφιστάμενο ιδιοκτησιακό καθεστώς, δεν μπορεί να καθίσταται υποκείμενος ως προς ενδεχόμενη βλάβη των εγκαταστάσεων τρίτων, που θα μπορούσαν να προκύψουν από δική του απόφαση για την μη αποδοχή υψηλών ποσοτήτων υποχρεωτικών εγχύσεων. Στις περιπτώσεις υδροηλεκτρικών σταθμών, η στοχαστικότητα της παραγωγής τους καθιστά το Διαχειριστή απόλυτα εξαρτημένο από τις πληροφορίες που του παρέχονται από τους κατόχους άδειας υδροηλεκτρικών (σε αντίθεση με τους θερμικούς, οι οποίοι θεωρητικά οφείλουν να λειτουργούν βάσει των καταχωρημένων χαρακτηριστικών τους). Ωστόσο, θα έπρεπε να είναι σαφές ότι η υποχρεωτική ένταξη ποσοτήτων στην επίλυση της αγοράς συρρικνώνει το ανταγωνιστικό τμήμα της καμπύλης φορτίου και επομένως, η έννοια της «υποχρεωτικής» εγχυσης θα πρέπει να είναι κατάλληλα τεκμηριωμένη και να παρακολουθείται αυστηρά η εφαρμογή της.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, η αδυναμία του Διαχειριστή να λάβει αποφάσεις, οι οποίες έστω και με μικρή πιθανότητα μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα στην ασφάλεια εγκαταστάσεων, διαπιστώνεται από το γεγονός ότι ως κριτήριο αποδοχής των δηλωθέντων υποχρεωτικών εγχύσεων εξελέγη η υψηλή στάθμη των ταμιευτήρων (συγκριτικά με τα ασφαλή επίπεδα που καθορίζονται στην ετήσια καμπύλη), κριτήριο που με βάση την ανάλυση δεν είναι απαραίτητα επαρκές. Πιο συγκεκριμένα, οι τιμολογούμενες προσφορές ΥΗΣ που υποβλήθηκαν από τη ΔΕΗ σε περιόδους με έντονες εισροές, όπως ο Νοέμβριος, κυμαίνονται συχνά σε υψηλά επίπεδα που αγγίζουν τα 96 €/MWh. Τα επίπεδα αυτά είναι μεν επιτρεπτά, ωστόσο δεν συνάδουν απαραίτητα με την αξία των νερών στις συγκεκριμένες έκτακτες συνθήκες (όριο υπερχειλίσης ταμιευτήρων) που αναφέρονται ως αιτία των αυξημένων υποχρεωτικών εγχύσεων.

Η ημερήσια κατανομή των υποχρεωτικών νερών από τη ΔΕΗ γίνεται με σαφή οικονομικά κριτήρια, με στόχο την εξομάλυνση της καμπύλης φορτίου και όχι συγκεκριμένες ανάγκες που περιγράφει ο ΚΔΣΣΗΕ και οι οποίες θα ενείχαν τυχαιότητα. Παρόλα αυτά δεν υπάρχουν συγκεκριμένες διατάξεις στον ΚΔΣΣΗΕ, που να επιβάλλουν συγκεκριμένη διαχείριση ως προς την ωριαία κατανομή των υποχρεωτικών εγχύσεων, επιτρέποντας επί τοις ουσίαις την οικονομική κατανομή, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανάγκες που επιβάλλουν υποχρεωτική έγχυση, δεν επιβάλλουν συνήθως ωριαίους περιορισμούς, αλλά κατά κύριο λόγο ημερήσιους. Ωστόσο, η οικονομική κατανομή των υποχρεωτικών νερών αντιβαίνει στην έννοια της ένταξης τους με μηδενική τιμή, καθώς συνεπάγεται αξία αναλογική με το βαθμό που συμβάλλουν στη μείωση του θερμικού κόστους παραγωγής. Στο συγκεκριμένο σημείο, προκύπτει μια ανεπάρκεια του ΚΔΣΣΗΕ, καθώς η κατανομή των υποχρεωτικών εγχύσεων θα μπορούσε να υπόκειται σε μέγιστο ημερήσιο όριο ή συγκεκριμένη ημερήσια καμπύλη, πιο ομαλή, και όχι αναλογική του φορτίου. Ήδη, για το εν λόγω θέμα έχουν τροποποιηθεί καταλλήλως οι σχετικές διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ και θα ισχύσουν από τον Ιανουάριο του 2011.

ν) Στα ανωτέρω σημεία, ο ΚΔΣΣΗΕ δεν υπήρξε αρκετά αναλυτικός. Δεν προκύπτει, επομένως, παράβαση συγκεκριμένων διατάξεων του Κώδικα από το Διαχειριστή αλλά αναδεικνύονται διατάξεις του Κώδικα, που μπορούν να γίνουν αντικείμενο στρατηγικής συμπεριφοράς. Οι διατάξεις αυτές έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο ρυθμιστικών αλλαγών με στόχο την αποτροπή ανάλογων συμπεριφορών στο μέλλον.

vi) Αν υπήρχαν ενδείξεις καταχρηστικής συμπεριφοράς από τη ΔΕΗ, ο Διαχειριστής θα έπρεπε να την αναφέρει στις αρχές και να εισηγηθεί τροποποιήσεις του ΚΔΣΣΗΕ, όπως άμεση εφαρμογή της τροποποίησης του Άρθρου 182 1.Β αυτού.

6.2. Ύψος και Συχνότητα Πλασματικής Υποχρεωτικής Παραγωγής ΥΗΣ.

28. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: *Κατά το 2009, ιδιαίτερα από τον Φεβρουάριο και μετά, μεγάλο μέρος της παραγωγής των Υδροηλεκτρικών Μονάδων του Συστήματος που δηλώθηκε και προγραμματίστηκε στην αγορά ως «υποχρεωτική» (ήτοι το 12,9% αυτής για όλο το έτος) δεν παρήχθη ποτέ στην πραγματικότητα, ήταν δηλαδή πλασματική. Για δε πάρα πολύ μεγάλο ποσοστό των ωρών του ίδιου έτους (ήτοι το 36,7% αυτών), η δηλωθείσα και προγραμματισθείσα «υποχρεωτική» έγχυση ενέργειας από τις μονάδες αυτές, παρότι επηρέασε την ημερήσια αγορά ενέργειας και τις ΟΤΣ εκκαθάρισης αυτής, ήταν εν μέρει πλασματική.*

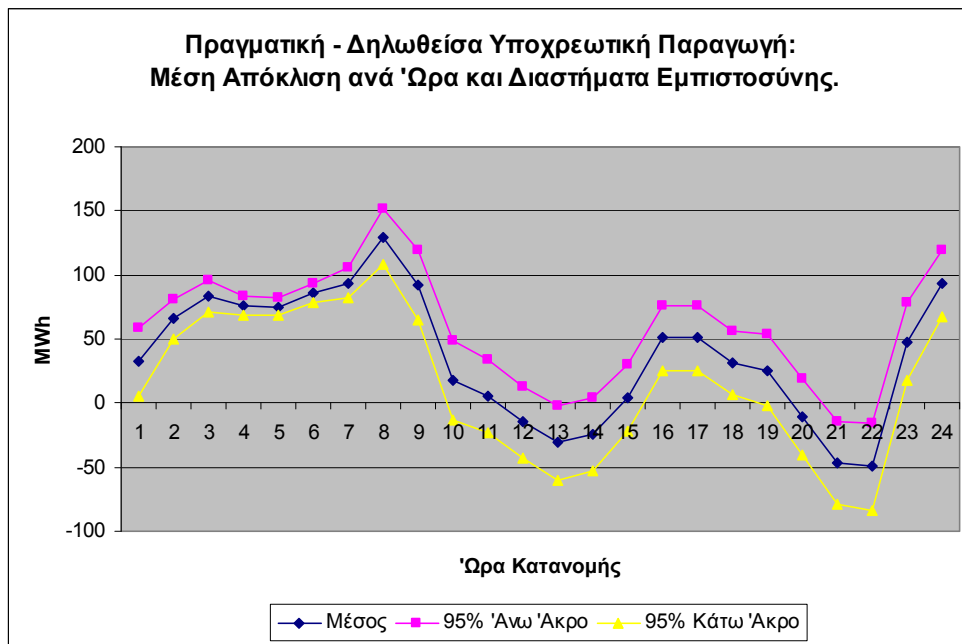
29. Αναφορικά με το ύψος της υποχρεωτικής παραγωγής, επισημαίνονται τα εξής:

i) Επί των ανωτέρω, η έμφαση της καταγγελίας σε αρνητικές αποκλίσεις θεωρείται εύλογη, καθώς η υδραυλική παραγωγή υπόκειται σε κατώτερο όριο, αυτό που διαμορφώνεται από τις υποχρεωτικές εγχύσεις και ορθώς εξετάζεται η τήρηση του ορίου αυτού. Είναι ωστόσο κατανοητό, ότι λόγω της στοχαστικής διακύμανσης των μεγεθών, θετικές και αρνητικές αποκλίσεις δεν μπορούν να εξεταστούν μεμονωμένα, αλλά στην ολότητα τους. Επίσης, το σχόλιο σχετικά με την υφιστάμενη κατανομή των υποχρεωτικών νερών συνιστά υποκειμενική ερμηνεία του άρθρου 28 παρ. 7 του ΚΔΣΣΗΕ, καθώς ταυτίζει τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας με τη λειτουργία των θερμικών μονάδων της ΔΕΗ. Σημειώνεται βέβαια, ότι η διαδικασία αιτιολόγησης και τεκμηρίωσης που υιοθέτησε ο Διαχειριστής θεωρείται ένα σημαντικό βήμα για την ενίσχυση της διαφάνειας. Ωστόσο, από την εφαρμογή της συγκεκριμένης υποχρέωσης, θα μπορούσε να έχει γίνει αντιληπτή η συστηματικότητα των αρνητικών αποκλίσεων και ακολούθως να ενημερωθεί η ΡΑΕ και να υποβληθούν εισηγήσεις για τροποποιήσεις του ΚΔΣΣΗΕ.

ii) Σχετικά με τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν στο ύψος και τη συχνότητα των αποκλίσεων, επισημαίνεται ότι η πραγματική υδραυλική παραγωγή ήταν μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα ως υποχρεωτική κατά 3,5% κατά τη διάρκεια του έτους. Θετικές αποκλίσεις διαπιστώνονται στο 63,3% των ωρών του έτους και αντιστοιχούν στο 16,4% της υποχρεωτικής παραγωγής των αντίστοιχων ωρών. Αρνητικές αποκλίσεις διαπιστώνονται στο 36,7% των ωρών του έτους και αντιστοιχούν στο 12,9% της υποχρεωτικής παραγωγής των αντίστοιχων ωρών.

iii) Σημειώνεται επίσης ότι η αντιστάθμιση αποκλίσεων εντός της ημέρας απορρέει εν μέρει από τεχνικούς λόγους, δηλαδή την αλληλεξάρτηση υδροηλεκτρικών σταθμών, αλλά και την ανάγκη επίτευξης της επιθυμητής τελικής στάθμης των ταμιευτήρων. Ωστόσο, η αντιστάθμιση αυτή συνεπάγεται και επηρεασμό των τιμών σε ωριαία βάση, πράγμα όμως που είναι αποδεκτό κατά τη μεταβατική περίοδο εφαρμογής του ΚΔΣΣΗΕ. Γενικότερα, το ζήτημα αυτό είναι ευρύτερο στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς ενδο-ημερήσιοι τεχνικοί περιορισμοί μονάδων συνεπάγονται σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ των ωριαίων τιμών κατά την 24ωρη βελτιστοποίηση. Εξαιτίας αυτής της σύζευξης, η επίδραση περιστατικών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας δεν εντοπίζεται σε μεμονωμένες ώρες κατανομής, αλλά συχνά μετακυλιέται, επηρεάζοντας αρκετές ώρες. Συνεπώς, ο ενδεχόμενος επηρεασμός των τιμών κατά τη διάρκεια της ημέρας είναι αποδεκτός στο πλαίσιο του εγκεκριμένου μοντέλου της αγοράς, εφόσον ακόμα και για μια ώρα να εκδοθεί εντολή κατανομής για μεταβολή της παραγωγής, αυτό είναι δυνατό να επηρεάσει τόσο το πρόγραμμα των επόμενων ωρών όσο και των σταθμών που βρίσκονται κατάντη.

iv) Στη συνέχεια εξετάζεται η στοχαστική διακύμανση ως πιθανή ερμηνεία του ύψους και της συχνότητας των αρνητικών αποκλίσεων. Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζονται οι μέσες τιμές των αποκλίσεων ανά ώρα καθώς και τα διαστήματα εμπιστοσύνης που αντανάκλουν την στατιστική αβεβαιότητα σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%.

Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι μεταξύ των ωρών κατά τις οποίες εντοπίζονται συστηματικά αυξημένες δηλώσεις υποχρεωτικών νερών, η μέση απόκλιση ανά ώρα δεν είναι απαραίτητα αρνητική, δεδομένης της στατιστικής διακύμανσης των στοιχείων. Πιο συγκεκριμένα, για τις ώρες κατανομής 11-13 και 14-15 τα διαστήματα εμπιστοσύνης για τη μέση ωριαία απόκλιση εμπεριέχουν και θετικές τιμές. Αντιθέτως, για τις ώρες κατανομής 13, 21 και 22 (και οριακά για την 14^η), τα εν λόγω διαστήματα εμφανίζουν σταθερά αρνητικές τιμές. Επομένως, ισχυρές στατιστικές ενδείξεις για συστηματικές υπερ-δηλώσεις υποχρεωτικών εγχύσεων εμφανίζονται σε 3 από τις 24 ώρες κατανομής. Κατά τις αιχμακές ώρες 13 και 22, η συμπίεση τιμής που προκαλείται είναι η μέγιστη (με βάση τους συντελεστές επίδρασης που εκτιμήθηκαν από μοντέλο παλινδρόμησης για την ΟΤΣ).

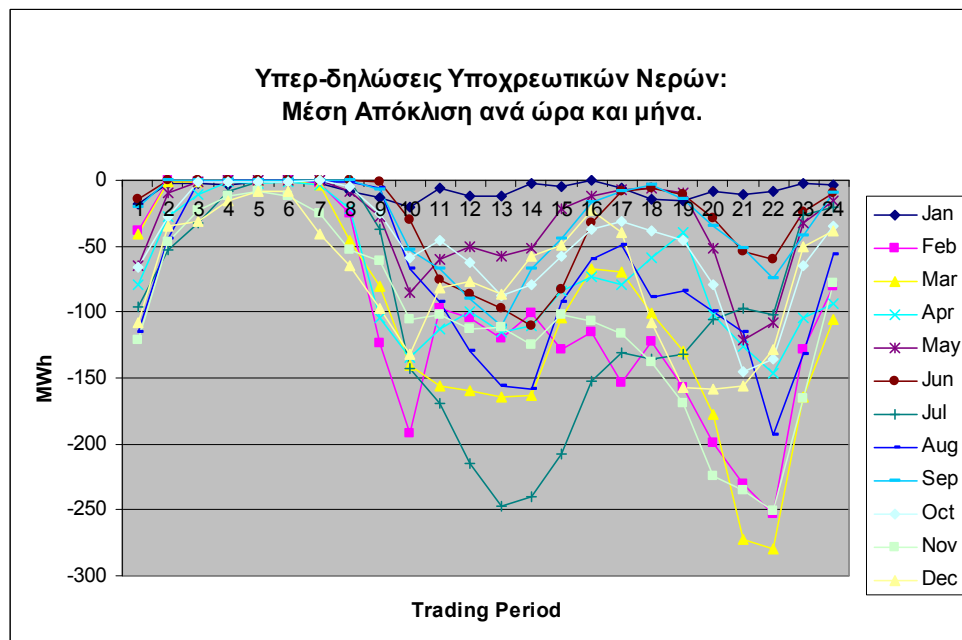
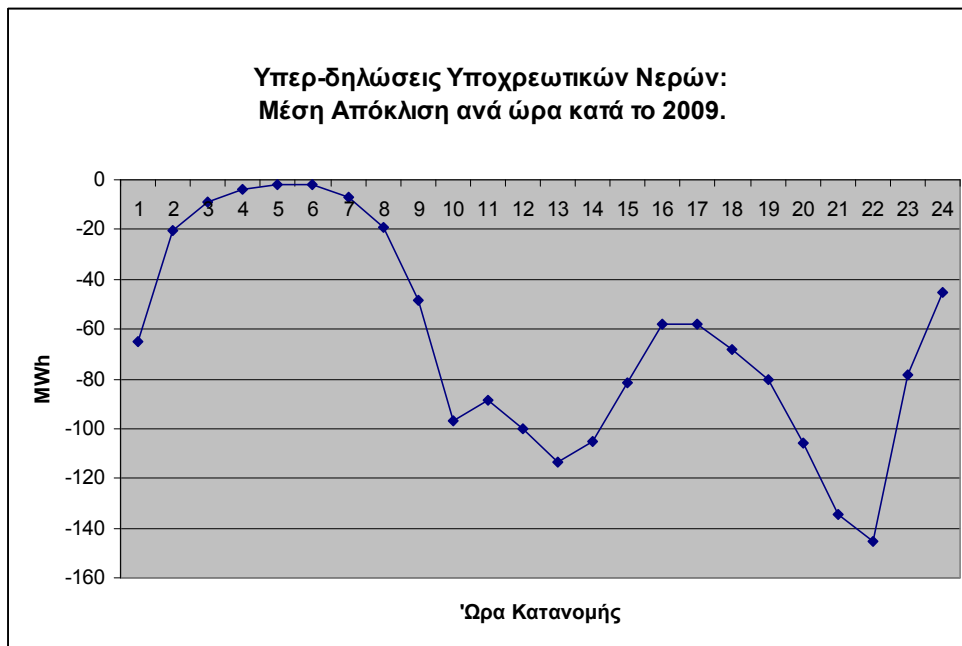
6.3. Διακύμανση Υποχρεωτικής Παραγωγής και Διόγκωση της σε Περιόδους Υψηλού Φορτίου.

30. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: *Η πλασματική «υποχρεωτική» παραγωγή των Υδροηλεκτρικών Μονάδων του Συστήματος από τον Φεβρουάριο του 2009 και μετά συνέπεσε συστηματικά και κατ' εξακολούθηση κυρίως με τις ώρες υψηλού Φορτίου κάθε Ημέρας Κατανομής του αντίστοιχου διαστήματος του 2009, όταν δηλαδή οι αναμενόμενες τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι υψηλότερες λόγω αυξημένης ζήτησης.*

31. Αναφορικά με τη διακύμανση της υποχρεωτικής παραγωγής, επισημαίνονται τα εξής:

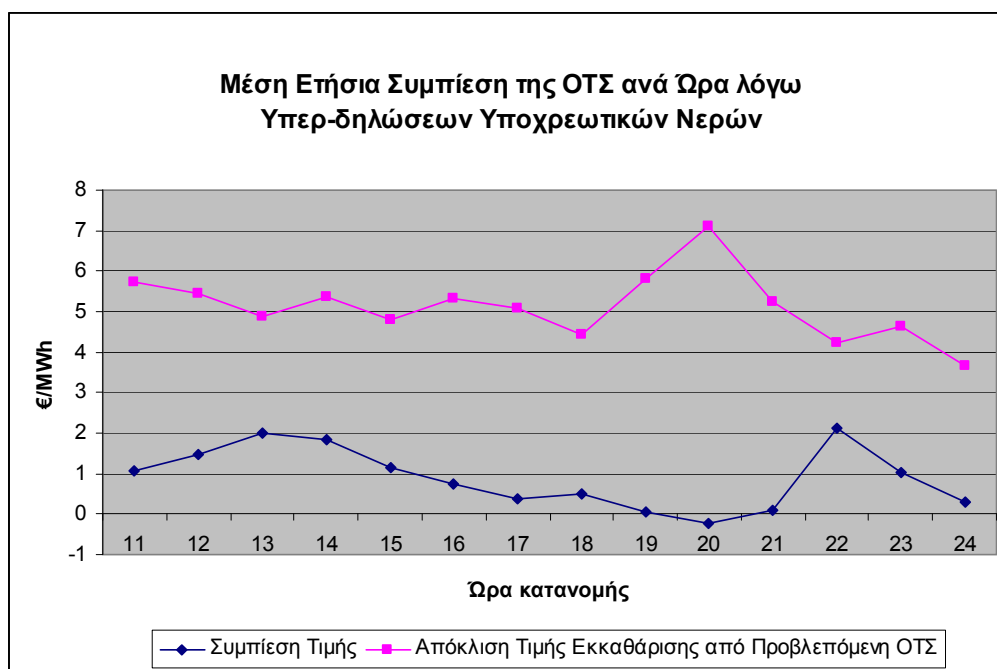
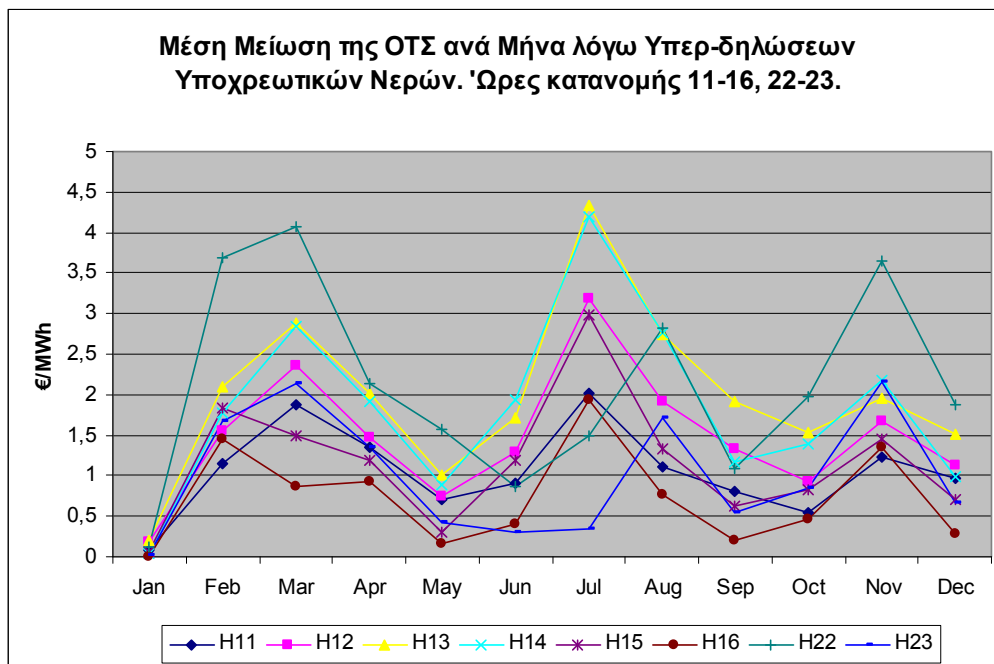
i) Σχετικά με τα αριθμητικά στοιχεία, η πραγματοποιηθείσα υποχρεωτική παραγωγή στα Διαγράμματα 3-26 της καταγγελίας αντιστοιχεί μόνο στις ώρες αρνητικής απόκλισης. Αν απεικονιστεί η απόκλιση υποχρεωτικής ισχύος ανεξάρτητα και όχι ως υπολειπόμενο τμήμα μεταξύ δηλωθείσας και πραγματοποιηθείσας παραγωγής, η εικόνα που προκύπτει είναι σαφέστερη. Γενικότερα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η άθροιση στοιχείων σε μηνιαία ή ωριαία βάση δεν συνάδει απαραίτητα με τα χαρακτηριστικά των στοιχείων σε μια 'τυπική' (αντιπροσωπευτική) ημέρα.

ii) Σχετικά με τη διακύμανση των αρνητικών αποκλίσεων σε ημερήσια και ετήσια βάση, αναφέρεται ότι οι πιο έντονες αποκλίσεις εμφανίζονται, κατά φθίνουσα σειρά, στις ώρες 22, 21, 13, 20, 14 και 12, λαμβάνοντας μέσες τιμές που κυμαίνονται μεταξύ -145 και -100 MWh. Το ύψος των αρνητικών αποκλίσεων εντείνεται τον Ιούλιο και Μάρτιο κατά τη μεσημβρινή αιχμή φορτίου, καθώς και τον Νοέμβριο, Μάρτιο και Φεβρουάριο κατά τη βραδινή αιχμή.

iii) Σχετικά με την επίπτωση των αρνητικών αποκλίσεων, εκτιμήθηκε ένα οικονομετρικό μοντέλο για την εκ των υστέρων ΟΤΣ (εφεξής «ΟΤΣ», που συνιστά την τιμή εκκαθάρισης), ώστε να αξιολογηθεί η επίδραση των υπερ-δηλώσεων, όποτε αυτές σημειώθηκαν και ανεξαρτήτως της αιτίας που τις προκάλεσε. Το μοντέλο αυτό (γραμμικής παλινδρόμησης) συσχετίζει τις διακυμάνσεις της τιμής με τους ακόλουθους παράγοντες επίδρασης: Ζήτηση (ως Διάλυμα), Υποχρεωτικά Νερά, Εισαγωγές ΔΕΗ από Βορρά, Εξαγωγές συνολικές προς Ιταλία. Το μοντέλο αυτό εκτιμήθηκε ξεχωριστά για κάθε ώρα κατανομής, ώστε να αντανακλά την ιδιαιτερότητα της κάθε περιόδου ως προς τα χαρακτηριστικά της ζήτησης και τις τεχνο-οικονομικές παραμέτρους των μονάδων που την καλύπτουν. Η επίδραση των υπερ-δηλώσεων υποχρεωτικών νερών στην ΟΤΣ κατά το 2009 ήταν στατιστικά σημαντική για 11 από τις 24 ώρες κατανομής και πιο συγκεκριμένα για τις ώρες 11-18 και 22-24. Από τους συντελεστές που προέκυψαν, είναι εμφανές ότι η επίπτωση των υπερ-δηλώσεων είναι πιο έντονη τις ώρες κατανομής 13, 14 και 22, καθώς και τους μήνες Ιούλιο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Νοέμβριο. Η διακύμανση ανά μήνα της μέσης συμπίεσης της ΟΤΣ στις περιπτώσεις που σημειώθηκαν αρνητικές αποκλίσεις απεικονίζεται στο

παρακάτω διάγραμμα για τις ώρες κατανομής 11-16 και 22-23. Κατά τις ώρες αυτές, η επίπτωση των υπερ-δηλώσεων ήταν αισθητά αυξημένη συγκριτικά με τις ώρες 17-18,

Σε ετήσια βάση, η μέση συμπύεση της ΟΤΣ ανά ώρα λόγω υπερ-δηλώσεων υποχρεωτικών νερών κυμαίνεται μεταξύ 0.27 και 2.11 €/MWh, δηλαδή 1.14 €/MWh κατά μέσο όρο για τις 11 ώρες κατανομής που η επίπτωση υπήρξε στατιστικά σημαντική. Δεδομένων των παραπάνω μεγεθών, της εγγενούς αβεβαιότητας του οικονομετρικού μοντέλου και του περιορισμένου υποσυνόλου συνθηκών που αυτό αντανακλά, προκύπτει ότι η επίδραση των υπερ-δηλώσεων σε ετήσια βάση δεν είναι απαραίτητα οικονομικά σημαντική. Ωστόσο, σε μεμονωμένες ώρες, η συμπύεση της τιμής υπήρξε ιδιαίτερα υψηλή, αγγίζοντας έως και τα 16 €/MWh.

Σημειώνεται επίσης ότι η συμπύεση τιμής, για όσες ώρες σημειώθηκε, αντισταθμίστηκε πλήρως και μάλιστα υπερκεράστηκε σημαντικά από την αυξημένη τιμή εκκαθάρισης συγκριτικά με την προβλεπόμενη ΟΤΣ. Ενδεικτικά, στο ανωτέρω διάγραμμα η μέση συμπύεση της εκ των υστέρων ΟΤΣ ανά ώρα αντιπαραβάλλεται με τη μέση απόκλιση της από την προβλεπόμενη ΟΤΣ. Κατά το

μεταβατικό στάδιο της αγοράς, επομένως, ο μηχανισμός εκκαθάρισης αντιστάθμισε μια επίπτωση, που εν μέρει απορρέει από μια προσωρινή διάταξη του ΚΔΣΣΗΕ, ευάλωτη σε στρατηγική συμπεριφορά της δεσπόζουσας εταιρείας.

6.4. Καταχρηστική Ένταξη Πρόσθετης Παραγωγής ΥΗΣ με Μηδενική Τιμή.

32. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: *Πέραν της ανωτέρω «υποχρεωτικής» παραγωγής των Υδροηλεκτρικών Μονάδων, η οποία για όλους τους μήνες του 2009 δεν υλοποιήθηκε στην πραγματικότητα κατά πολύ μεγάλο μέρος της, κατά την κατάρτιση των εκ των προτέρων Προγραμμάτων ΗΕΠ και των εκ των υστέρων Προγραμμάτων Αγοράς ενσωματώθηκαν στα Προγράμματα αυτά πρόσθετες ποσότητες παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Υδροηλεκτρικές Μονάδες με μηδενική τιμή ενέργειας (ως εάν ήταν και αυτές «υποχρεωτικές») κατά τρόπο καταχρηστικό και αντίθετο προς τις σχετικές διατάξεις του ΚΔΣΣΗΕ, ποσότητες οι οποίες επίσης δεν εγχύθηκαν στο Σύστημα, στο συντριπτικό ποσοστό τους.*

33. Αναφορικά με την ένταξη πρόσθετης παραγωγής, επισημαίνονται τα εξής:

Για την εξέταση των περιπτώσεων που περιγράφονται στο Σημείο 4 της καταγγελίας (βλ. παρ. 32 ανωτέρω), υπολογίστηκαν αρχικά οι πρόσθετες εγχύσεις υδροηλεκτρικών μονάδων (πλέον των δηλωθέντων υποχρεωτικών νερών) στις ώρες κατανομής κατά τις οποίες η τιμή δεν υπερβαίνει τα 53 €/MWh (κατώτερο όριο προσφορών υδροηλεκτρικών μονάδων) και οι οποίες αποδίδονται στην καταγγελία σε καταχρηστική ένταξη (με μηδενική τιμή) στην εκ των υστέρων επίλυση. Από τις πρόσθετες αυτές εγχύσεις, δεδομένης της ταυτόχρονης βελτιστοποίησης των αγορών ενέργειας και εφεδρειών, αφαιρέθηκε η απαίτηση της δευτερεύουσας εφεδρείας κάτω (η οποία αναπροσαρμόστηκε από 50 σε 150 MW τον Απρίλιο 2009). Οι αποκλίσεις που προκύπτουν εμφάνισαν τις παρακάτω τιμές με αντίστοιχες συχνότητες:

Τιμή	20	75	15	40	30	35	25
Συχνότητα	26%	23%	17%	9%	5%	4%	1%

Διαπιστώθηκε ότι οι παραπάνω αποκλίσεις αντιστοιχούν γενικά σε τεχνικά ελάχιστα μονάδων (μίας ή περισσότερων) που εντάχθηκαν για εφεδρεία. Για παράδειγμα η τιμή 75 προκύπτει συνήθως από τη λειτουργία των σταθμών Πουρναρίου (50 MW) και Αώου (25 MW) ή εναλλακτικά της Σφηκιάς (75 MW). Η τιμή 20 αντιστοιχεί στη λειτουργία του σταθμού Κρεμαστά, η τιμή 15 στο Καστράκι, η τιμή 25 στο Πολύφυτο, η τιμή 30 στο Θησαυρό, η τιμή 35 στα Ασώματα. Μεμονωμένες ανακολουθίες στις παραπάνω αποκλίσεις διαπιστώθηκαν τον Ιανουάριο. Επισημαίνεται επίσης, ότι μονάδες Φυσικού Αερίου συμβάλλουν ενίοτε στην παροχή δευτερεύουσας εφεδρείας κάτω, με αποτέλεσμα να μειώνεται αντιστοίχως η συμβολή των υδροηλεκτρικών μονάδων.

6.5. Παραπλανητική Δήλωση του Φορτίου Άντλησης.

34. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: *Συστηματικά και κατ' εξακολούθηση κατά το 2009, ιδίως μετά τον Φεβρουάριο, υπήρχε παραπλανητική για τους Συμμετέχοντες στην αγορά εκ των προτέρων δήλωση του Φορτίου Άντλησης των Υδροηλεκτρικών Μονάδων του Συστήματος. Η δε ένταξη του φορτίου αυτού γινόταν κατά την πραγματική λειτουργία του Συστήματος, χωρίς διαφάνεια, σε αντίθεση προς τα εκ των προτέρων Προγράμματα ΗΕΠ και Κατανομής και κατά παράβαση των διαδικασιών που καθορίζονται στον ΚΔΣΣΗΕ, αλλά και σε αντίθεση προς τις αρχές του ΚΔΣΣΗΕ περί μεθοδικής βελτιστοποίησης του κοινωνικού πλεονάσματος.*

35. Αναφορικά με τις δηλώσεις φορτίων άντλησης, επισημαίνονται τα εξής:

ι) Δεν προκύπτει αλλοίωση της εκ των υστέρων ΟΤΣ λόγω των πρόσθετων ποσοτήτων άντλησης, καθώς αυτές εντάχθηκαν στην εκ των υστέρων επίλυση.

ii) Οι περιγραφόμενες συνθήκες πλεονάσματος παραγωγής κατά τις πρώτες πρωινές ώρες είναι γνωστές και έχουν ενίοτε οδηγήσει ακόμα και σε μηδενικές⁴ Οριακές Τιμές Συστήματος στον ΗΕΠ. Οι τεχνικές αβεβαιότητες που υπεισέρχονται στη χρήση της άντλησης είναι επίσης αντιληπτές, καθώς και ο σημαντικός εξισορροπιστικός της ρόλος, λόγω της μειωμένης ευελιξίας παρωχημένων μονάδων και της διείσδυσης ΑΠΕ.

iii) Η ημερήσια κατανομή της άντλησης γίνεται με οικονομικά κριτήρια, με στόχο την εξομάλυνση της καμπύλης φορτίου, το οποίο μπορεί να πλήττει ανεξάρτητους παραγωγούς και εισαγωγείς. Επισημαίνεται ωστόσο, ότι με την τροποποίηση του ΚΔΣ&ΣΗΕ που προβλέπει ενσωμάτωση του κόστους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στο μεταβλητό κόστος των μονάδων, η διαφορά της ΟΤΣ μεταξύ ημέρας και νύχτας ενδέχεται να αμβλυθθεί, και επομένως η κατανομή της άντλησης μπορεί να μεταβληθεί σημαντικά.

6.6. Έλλειμμα Φορτίου Συστήματος στα εκ των Υστέρων Προγράμματα Αγοράς.

36. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: *Συστηματικά και κατ' εξακολούθηση κατά το 2009 το Φορτίο Αντλησης των Υδροηλεκτρικών Μονάδων του Συστήματος δεν συμπεριλαμβανόταν στο συνολικό φορτίο του Συστήματος, βάσει του οποίου καταρτιζόταν το εκ των υστέρων Πρόγραμμα Αγοράς και καθοριζόταν η εκ των υστέρων Οριακή Τιμή του Συστήματος για κάθε Περίοδο Κατανομής κατά το κρίσιμο διάστημα. Δηλαδή, η εν λόγω ΟΤΣ υπολογιζόταν με τεχνητά μειωμένο φορτίο ζήτησης.*

37. Αναφορικά με τα συνολικά φορτία, επισημαίνονται τα εξής:

Επαληθεύτηκε ότι το άθροισμα των εγγεόμενων ποσοτήτων (παραγωγή, ΑΠΕ και εισαγωγές) ισούται με το άθροισμα των απορροφώμενων ποσοτήτων (φορτίο συστήματος με απώλειες, εξαγωγές και άντληση) στα εκ των υστέρων προγράμματα για κάθε περίοδο κατανομής. Έγινε κατανοητό ότι το μέγεθος 'Συνολικό φορτίο Συστήματος' (Load+Losses) στα εκ των υστέρων προγράμματα συνιστά το μη τιμολογούμενο, εκκαθαριζόμενο - μετρούμενο φορτίο, δηλαδή συμπεριλαμβάνει τις απώλειες. Προκύπτει επομένως ότι η αντιστοιχία πραγματικού φορτίου Αντλησης και ελλείμματος συνολικού φορτίου που παρατίθεται στην καταγγελία απορρέει από σύγκριση ανόμοιων στοιχείων. Η παρερμηνεία πηγάζει από την έλλειψη αναλυτικού υπομνήματος στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή με ορισμούς των μεγεθών και σχέσεις μεταξύ τους για τα διάφορα αρχεία που παρατίθενται.

6.7. Πρόσθετο Έλλειμμα Φορτίου στα Τελικά Προγράμματα.

38. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: *Πέραν του Φορτίου Αντλησης, επίσης κατ' εξακολούθηση το 2009 υπήρχε πρόσθετη διαφορά (κατά κανόνα έλλειμμα) του Φορτίου του Συστήματος που λαμβάνονταν υπόψη στα εκ των υστέρων Προγράμματα Αγοράς έναντι του πραγματικού Φορτίου του Συστήματος. Η δε μέση τιμή της πρόσθετης αυτής διαφοράς, όπως και οι μέγιστες παρατηρούμενες τιμές της, αυξάνονταν κατά τις ώρες υψηλού Φορτίου, όταν δηλαδή οι αναμενόμενες τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι (υπό κανονικές συνθήκες) υψηλότερες λόγω αυξημένης ζήτησης.*

39. Αναφορικά με τον ισχυρισμό περί ελλείμματος φορτίου, επισημαίνονται τα εξής:

Οι προαναφερθείσες αποκλίσεις είναι εξαιρετικά περιορισμένες και είναι εύλογο να απορρέουν από την εκτίμηση των απωλειών μέσω συντελεστών. Σημειώνεται επίσης ότι αποκλίσεις μεταξύ πιστοποιημένων μετρήσεων και προσωρινών μετρήσεων Scada δεν παρουσιάζονται μόνο στο συνολικό φορτίο του Συστήματος αλλά και στην παραγωγή των μονάδων, αντανακλώντας την προσεγγιστική φύση των μετρήσεων Scada. Επισημαίνεται, τέλος, ότι οποιαδήποτε απόκλιση φορτίου δεν συνεπάγεται απαραίτητα και μεταβολή της ΟΤΣ.

---

⁴ Οι ακραίες αυτές τιμές αντανakλούν τον καθορισμό της ΟΤΣ από εισαγωγές (προσφερόμενες με μηδενική τιμή) καθώς και το πλεόνασμα των εισαγωγών τις συγκεκριμένες ώρες, που οδηγεί σε περικοπές τους.

6.8. Γενική Εικόνα Μείγματος Ετήσιας Παραγωγής Ενέργειας.

40. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: Σε επίπεδο μείγματος καυσίμου των Κατανεμόμενων Μονάδων Παραγωγής, τα εκ των υστέρων Προγράμματα Αγοράς καθώς και οι εκ των υστέρων ΟΤΣ κατά το έτος 2009 δεν αντανakλούν το πραγματικό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Η δε πραγματική λειτουργία των μονάδων αυτών διέφερε σημαντικότητα από τα εκ των υστέρων Προγράμματα Αγοράς, αλλά και από τα Προγράμματα Κατανομής, τα οποία αποβλέπουν στη βελτιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους, και κατά συνέπεια αύξησε αδικαιολόγητα το πραγματικό συνολικό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά το κρίσιμο διάστημα χωρίς αυτό να αποτυπώνεται στις τιμές της αγοράς.

41. Αναφορικά με το Μείγμα Καυσίμου, επισημαίνονται τα εξής:

Κατά τη μεταβατική περίοδο της αγοράς, αναμένονται από τον Διαχειριστή εισηγήσεις τροποποιήσεων, όταν διαπιστώνονται συστηματικές αποκλίσεις που δύνανται να αλλοιώσουν την ΟΤΣ. Επιβάλλεται, επίσης, ο έλεγχος των καταχωρημένων τεχνικών στοιχείων των μονάδων παραγωγής και η αναθεώρηση τους όπου εντοπίζονται συστηματικές αποκλίσεις.

6.9. Ημερήσια Διακύμανση Παραγωγής.

42. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: Η πραγματική λειτουργία των Κατανεμόμενων Μονάδων Παραγωγής διέφερε σημαντικότητα κατά το 2009 από τα Προγράμματα ΗΕΠ και Κατανομής κατά τρόπο συστηματικό ανά κατηγορία μονάδων.

43. Αναφορικά με την ημερήσια διακύμανση παραγωγής, επισημαίνονται τα εξής:

i). Η αναγκαιότητα της ένταξης συγκεκριμένων μονάδων (κυρίως του Αγ. Γεωργίου) δεν λαμβάνεται υπόψη ως πρόσθετος τεχνικός περιορισμός κατά την επίλυση των προγραμμάτων αγοράς και επομένως, η Οριακή Τιμή Συστήματος δεν αντανakλά την επίδραση της ένταξης τους. Αντιθέτως, η φιλοσοφία του μηχανισμού κάλυψης μεταβλητού κόστους είναι να αμειβεται η συγκεκριμένη μονάδα λόγω της συμβολής της στην ευστάθεια του Συστήματος και η επίπτωση αυτή να μην αφορά άλλες μονάδες, το οποίο θα ήταν οικονομικά στρεβλό.

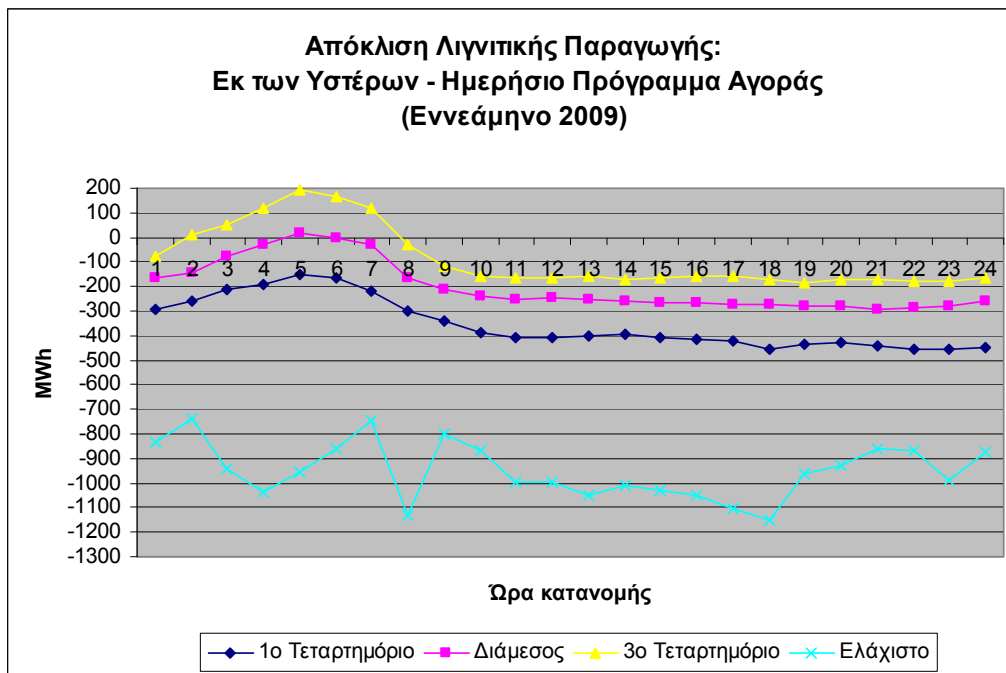
ii). Ο ισχύων ΚΔΣΣΗΕ δεν ενσωματώνει στην επίλυση της αγοράς περιορισμούς που εκφράζουν τοπικές ιδιαιτερότητες και που άπτονται της κρίσης του Διαχειριστή συνεκτιμώμενοι κάθε φορά με τις υπόλοιπες συνθήκες. Ο βαθμός στον οποίον τοπικές ή προσωρινές ιδιαιτερότητες του Συστήματος μπορεί να επηρεάζουν τα οικονομικά σήματα που η Οριακή Τιμή Συστήματος εκπέμπει στους επενδυτές σχετικά με το πλεόνασμα ή έλλειμμα ισχύος συνιστά ένα σύνθετο ζήτημα. Στην ελληνική αγορά, οι ανάγκες γεωγραφικής κατανομής μονάδων προβλέπεται να σηματοδοτούνται μέσω δια-ζωνικών περιορισμών στην επίλυση της αγοράς.

6.10. Μειωμένη Διαθεσιμότητα Λιγνιτικών Μονάδων.

44. Η EGL στην καταγγελία της ισχυρίζεται ότι: Συστηματικά και κατ' εξακολούθηση το 2009 η Διαθέσιμη Ισχύς των Λιγνιτικών Μονάδων που δηλωνόταν στον ΗΕΠ και ενσωματωνόταν στα εκ των προτέρων Προγράμματα ΗΕΠ ήταν κατά πολύ υψηλότερη της Πραγματικά Διαθέσιμης Ισχύος αυτών των μονάδων.

45. Αναφορικά με τις λιγνιτικές μονάδες, επισημαίνονται τα εξής:

Οι αποκλίσεις της λιγνιτικής παραγωγής μεταξύ επίλυσης ΗΕΠ και εκ των υστέρων επίλυσης κατά το 2009 εμφανίζουν στατιστικά χαρακτηριστικά, τα οποία απεικονίζονται στο παρακάτω διάγραμμα. Από την οικονομετρική μοντελοποίηση της Οριακής Τιμής του Συστήματος, προκύπτει επίσης, ότι η επίδραση συστηματικών παραγόντων, όπως η μειωμένη διαθεσιμότητα λιγνιτικών μονάδων, είναι συγκρίσιμη με την επίδραση στην τιμή στοχαστικών παραγόντων, όπως το σφάλμα πρόβλεψης φορτίου. Τίθεται, επομένως, ζήτημα ασύμμετρης πληροφόρησης μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά.

7. Υποχρεώσεις ΔΕΣΜΗΕ

46. Από την παραπάνω ανάλυση δεν αποδεικνύονται οι ισχυρισμοί της καταγγελίας για καταχρηστικές ενέργειες του Διαχειριστή ή παραβάσεις διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ. Προκύπτουν ωστόσο, ενδείξεις: α) για περιορισμένη προσήλωση του Διαχειριστή στην εφαρμογή των υποχρεώσεων του, ιδίως αυτών που σχετίζονται με την υποχρέωσή του να προτείνει μέτρα για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, και β) για ελαστική ερμηνεία διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ, ιδιαίτερα σε σημεία που ο Κώδικας δεν είναι αρκετά αναλυτικός και σαφής ή διαφαίνεται ευάλωτος σε ανάπτυξη στρατηγικής συμπεριφοράς.

47. Πιο συγκεκριμένα, η μη εφαρμογή των χρεώσεων αποκλίσεων κατά την 4η Ημέρα Αναφοράς δεν συνεπάγεται ανεξέλεγκτες αποκλίσεις των δηλώσεων των μονάδων παραγωγής. Από την εφαρμογή της υποχρέωσης για «Αναλυτική αιτιολόγηση και τεκμηρίωση των εβδομαδιαίων δηλώσεων και των τροποποιήσεων τους» (Άρθρο 28 παρ. 4 και 6 ΚΔΣΣΗΕ), θα μπορούσαν να είναι σαφή τα συστηματικά χαρακτηριστικά των αποκλίσεων στις δηλώσεις υποχρεωτικών νερών. Από την απάντηση του Διαχειριστή στο σχετικό έγγραφό του, προκύπτει ότι το ύψος και η συχνότητα των αρνητικών αποκλίσεων αποδόθηκαν σε εξωγενείς λόγους (τη μη τυπική, ιδιαίτερα αυξημένη υδραυλικότητα του έτους), σε συνδυασμό με συστηματικές, τεχνικές δυσκολίες (όπως η αλληλεξάρτηση υδροηλεκτρικών σταθμών και η περιορισμένη ισχύς των ενδιάμεσων βαθμίδων), αλλά και μια συντηρητική προσέγγιση διαχείρισης ρίσκου, οι λόγοι της οποίας είναι κατανοητοί. Στα ανωτέρω συντέινει και η υποκειμενική ερμηνεία για τη βέλτιστη ημερήσια κατανομή των υποχρεωτικών εγχύσεων.

48. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής θα μπορούσε να προβεί σε ενέργειες, όπως:

- Ενημέρωση της ΡΑΕ για πιθανές υπερ-δηλώσεις υποχρεωτικών νερών.
- Ανάλυση της επίδρασης των αποκλίσεων αυτών στις τιμές.
- Εισήγηση τροποποιήσεων του ΚΔΣΣΗΕ, όπως η άμεση εφαρμογή του Άρθρου 182 παρ. 1Α (για υπολογισμό της ΟΤΣ με την πραγματική έγχυση ΥΗΣ στις ώρες κατά τις οποίες αυτή είναι μικρότερη της δηλωθείσας).
- Έλεγχο και ενδεχομένως, αναθεώρηση καταχωρημένων τεχνικών στοιχείων, κυρίως των λιγνιτικών μονάδων.

8. Ρυθμίσεις του ΚΔΣΣΗΕ κατά την 5^η Ημέρα Αναφοράς

49. Σημειώνεται ότι με την πλήρη εφαρμογή του ΚΔΣΣΗΕ από την 30^η Σεπτεμβρίου 2010, οι υπερ-δηλώσεις υποχρεωτικών νερών δεν δύνανται να προκαλέσουν συμπίεση της Οριακής Τιμής

Αποκλίσεων, καθώς στις περιπτώσεις αρνητικών αποκλίσεων εισάγεται στην επίλυση η πραγματική έγχυση. Οι τροποποιήσεις του ΚΔΣΣΗΕ που υιοθετήθηκαν ήδη ή επίκεινται κατά το 2011 στοχεύουν στον περιορισμό καταχρηστικών συμπεριφορών στη διαχείριση των νερών. Πιο συγκεκριμένα, οι σχετικές ρυθμίσεις:

- Περιορίζουν την υποχρεωτική έγχυση των ΥΗΣ σε δύο συνιστώσες, την αποφυγή υπερχειλίσις και την οικολογική παροχή.
- Καθιστούν τις εβδομαδιαίες δηλώσεις περισσότερο δεσμευτικές.
- Εισάγουν ανώτατο ημερήσιο όριο υδροηλεκτρικής παραγωγής.
- Προβλέπουν αναθεώρηση του κατώτατου ορίου προσφορών ΥΗΣ σε μηνιαία βάση και σύνδεση του με αποθέματα (ελάχιστο και μέγιστο επιθυμητό επίπεδο), αναμενόμενες εισροές και επικαιροποιημένο θερμικό κόστος (CCGT ή μίγματος καυσίμων).

9. Παρατηρήσεις για Ενδεχόμενη Αλλοίωση Τιμών

50. Οι τιμές της ΟΤΣ καθορίζονται διακριτά για κάθε ώρα και δεν τίθεται θέμα αντιστάθμισης θετικών και αρνητικών αποκλίσεων εντός της ημέρας. Ωστόσο, ενδο-ημερήσιοι τεχνικοί περιορισμοί, που αφορούν θερμικές, αλλά και υδροηλεκτρικές μονάδες, συνεπάγονται σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ των ωριαίων τιμών κατά την 24ωρη βελτιστοποίηση. Εξαιτίας αυτών, η επίδραση περιστατικών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας δεν εντοπίζεται σε μεμονωμένες ώρες κατανομής αλλά συχνά επηρεάζει αρκετές ώρες. Τα παραπάνω εγγενή χαρακτηριστικά συνεπάγονται τη διόγκωση αρκετών αριθμητικών στοιχείων της καταγγελίας.

51. Είναι αληθές ότι το πραγματικό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν ενσωματώνεται πλήρως στην ΟΤΣ και για το λόγο αυτό προβλέπονται από τον ΚΔΣΣΗΕ αποζημιώσεις στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς εκκαθαρίσεων (κάλυψη μεταβλητού κόστους, επικουρικών υπηρεσιών, επάρκειας ισχύος). Το ζήτημα αυτό είναι ευρύτατα γνωστό και συνιστά το λόγο ύπαρξης ημερησίων αγορών, αγορών αποκλίσεων αλλά και παράλληλων αγορών ισχύος, όπως στην ελληνική αγορά.

52. Κατά το μεταβατικό στάδιο της αγοράς, η εκ των υστέρων ΟΤΣ, αντανακλώντας δεδομένα πραγματικού χρόνου και επιδράσεις τυχαίων γεγονότων ήταν σημαντικά υψηλότερη της προβλεπόμενης ΟΤΣ, που συνιστά την τιμή εκκαθάρισης στο οριστικό πλαίσιο αγοράς και αμείβει ορθότερα τους συμμετέχοντες με βάση τα δεδομένα που ισχύουν στην ημερήσια αγορά.

53. Η εκτιμώμενη συμπίεση της ΟΤΣ λόγω αρνητικών αποκλίσεων των υποχρεωτικών νερών, ανεξαρτήτως των λόγων που τις προκάλεσαν, αντισταθμίζεται γενικά από την υψηλή απόκλιση της Εκ των Υστέρων ΟΤΣ, που εφαρμοζόταν στην εκκαθάριση, από την Προβλεπόμενη ΟΤΣ. Αν επομένως, στο μεταβατικό πλαίσιο αγοράς, υπήρξε μια διάταξη (η ένταξη των δηλωθέντων υποχρεωτικών νερών στην εκ των υστέρων επίλυση) που ήταν ενδεχομένως ευάλωτη στην άσκηση καταχρηστικής συμπεριφοράς από τη ΔΕΗ, ο μηχανισμός εκκαθάρισης της αγοράς αντιστάθμισε την αρνητική της επίπτωση.

54. Ο βαθμός επίδρασης των αρνητικών αποκλίσεων υποχρεωτικών νερών στην ΟΤΣ δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Είναι ανέφικτος ο διαχωρισμός μιας απόκλισης σε επιμέρους συνιστώσες (στοχαστικής, τεχνικής ή στρατηγικής φύσης). Δεν τίθεται επομένως ζήτημα επαναπροσδιορισμού των τιμών.

55. Η εξομάλυνση των αποκλίσεων της υδροηλεκτρικής παραγωγής κατά το 2010 συνιστά ένδειξη ότι οι εξωγενείς λόγοι που την προκάλεσαν έχουν εξομαλυνθεί, ή ότι η συμπεριφορά του Διαχειριστή έχει αναπροσαρμοστεί και είναι λιγότερο συντηρητική, ή ότι ενδεχόμενες υπερδηλώσεις υποχρεωτικών νερών από τη ΔΕΗ έχουν περιοριστεί.

10. Επί της συμπεριφοράς του Διαχειριστή

56. **Επειδή**, εκ της καταγγελίας δεν τεκμηριώνεται, η παραβίαση από το ΔΕΣΜΗΕ των κείμενων διατάξεων (ήτοι, των διατάξεων που ίσχυαν κατά την 4^η ημέρα αναφοράς) ,ωστόσο ρυθμιστικά διαπιστώνεται ότι υφίστανται σημαντικά περιθώρια βελτίωσης, ώστε ο Διαχειριστής να ασκεί αποτελεσματικότερα τις αρμοδιότητές του.

57. **Επειδή**, η παρούσα καταγγελία ασκείται παραδεκτά με τους όρους του άρθρου 5 παρ. 7 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει και

58. **Επειδή**, εν προκειμένω, όλα τα μέρη ακροάσθηκαν και συγκεκριμένα τους δόθηκε η ευκαιρία να υποβάλλουν εγγράφως και αναλυτικώς τις απόψεις τους στο πλαίσιο της εξέτασης της παρούσας καταγγελίας,

Για τους παραπάνω λόγους

Αποφασίζει

Να απευθύνει στο Διαχειριστή, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας, την αυστηρότερη εφαρμογή των διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ, καθώς και την αποτροπή τυχόν στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, τις παρακάτω συστάσεις για:

1. Έγκαιρη εισήγηση τροποποίησης διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ, με στόχο την αποτροπή τυχόν καταχρηστικών συμπεριφορών στη διαχείριση των νερών, ή και αναδιατύπωση / τροποποίηση άλλων διατάξεων, οι οποίες διαφαίνονται ευάλωτες σε στρατηγικές επηρεασμού των τιμών.
2. Τακτική και αναλυτική δημοσίευση δεικτών που θα ποσοτικοποιούν την επίδραση στην Οριακή Τιμή του Συστήματος (ΟΤΣ) επιμέρους παραγόντων.
3. Τακτικότερη και συστηματικότερη υποβολή εκθέσεων της αγοράς και άμεση ανακοίνωση έκτακτων περιστατικών, καθώς και ανάλυση της επίδρασής τους.
4. Τήρηση και δημοσιοποίηση ειδικού πρωτοκόλλου εντολών κατανομής και αναλυτικότερη καταγραφή και τεκμηρίωση των όποιων αποκλίσεων.
5. Δημοσιοποίηση της μεθοδολογίας πρόβλεψης φορτίου.
6. Τεκμηρίωση της αύξησης της απαιτούμενης δευτερεύουσας εφεδρείας και εξέταση των επιπτώσεών της στην Οριακή Τιμή του Συστήματος, μέσω προσομοιώσεων της αγοράς και αναλύσεων ευαισθησίας.

Αθήνα, 10.11.2010

**Για τη ΡΑΕ
Ο Πρόεδρος**

Δρ. Νίκος Βασιλάκος